

Eerste verkenning van
robotica in de zorg.

Client: **Elly**

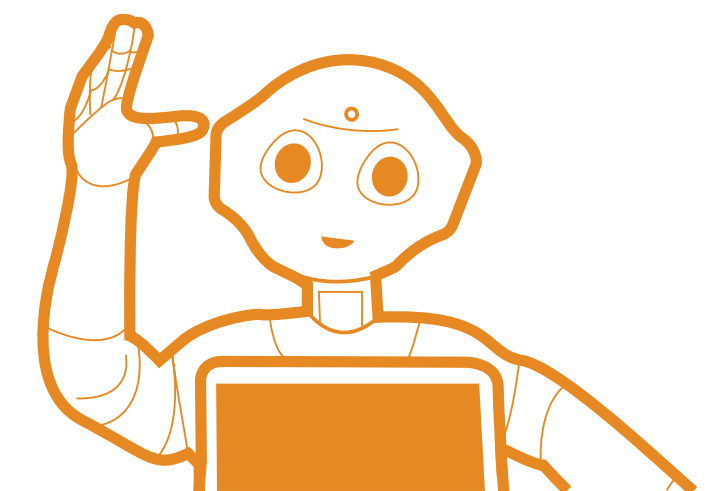
Sociale robotica in de Nederlandse zorg?

Philadelphia deelt met u de praktische bevindingen

Philadelphia is al bijna drie jaar onderweg met een unieke ontdekkingsreis! Wij zien in sociale robotica een grote toegevoegde waarde door het bereikbaar maken van een meer zelfstandig leven voor (bepaalde) cliënten. Met meer eigen regie en meer personalisering. Zij willen, net als ieder ander mens in de maatschappij, graag zoveel mogelijk deel uitmaken van het gewone leven, met al zijn facetten. Daarom hebben we een aantal cliënt casussen gemaakt van deze logeerperiodes en ook enkele medewerker casussen. Hierin leest u klip-en-klaar wat we leerden over de inzet van Phi, de reacties van de cliënten, wat er goed ging en ook waar er verbeterpunten liggen. Want we zeiden het al: het is een ontdekkingsreis!

Eén van de cliënt of medewerker casussen ligt nu voor u. Ons advies? Dompel uzelf onder in de volstrekt nieuwe wereld van sociale robotica en vorm uw mening.

Niets uit deze uitgave mag
zonder toestemming van
Stichting Philadelphia Zorg
gedeeld of gebruikt worden
voor andere doeleinden.

Phi helpt op meerdere fronten

**je moet het ervaren om de
meerwaarde echt te begrijpen**

Veelzijdige impact logeerperiode Phi op Elly:

De aanwezigheid van Phi was erg fijn en het logeren was te kort.

Als Phi bij Elly komt logeren, is het in het begin nog wat onwennig. Je hebt niet elke dag een robot in je huis, zegt Elly. Al snel wordt Phi een maatje. Elly vindt de gesprekken met Phi heel fijn en het verzoek komt al snel dat Phi wel wat meer mag praten. De begeleiders merken dat Elly bij Phi van zich af kan praten en de aandacht van Phi een positieve uitwerking op haar heeft. De logeerperiode was volgens Elly veel te kort en het logeren was voor de begeleiders een hele waardevolle ervaring om te kunnen zien wat de meerwaarde van een robot in het leven van mensen kan zijn.

Aan het einde van de logeerperiode is duidelijk dat Elly en haar begeleiders enthousiast zijn over de inzet van Phi. Op veel vlakken heeft Phi iets kunnen betekenen voor haar. En eigenlijk in alle aspecten klinkt door dat de interacties van Phi en het zijn van een robottester haar zelfvertrouwen hebben doen toenemen. Ook heeft ze taken zelfstandiger uitgevoerd, is ze positiever geworden en heeft ze nieuwe dingen geleerd.

Met Phi is Elly blijer en positiever.

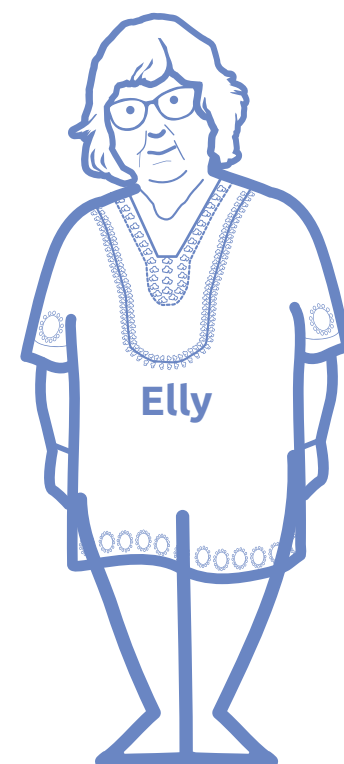
De positieve effecten van Phi, die voor Elly naar voren kwamen, doen de begeleiders ook goed. Ze vinden het fijn dat Elly zo is gegroeid in haar zelfvertrouwen. Dit heeft ook impact op je als begeleider. Pas door het zelf te ervaren en van dichtbij mee te maken, heb je door welke meerwaarde een robot kan bieden, aldus de begeleider. Vooraf kritisch of terughoudend zijn als begeleider, zonder dat je het de kans hebt gegeven om te ervaren, is zonde vinden de begeleiders. Ook de begeleiders vonden het bijzonder om het van zo dichtbij mee te maken en ze gunnen veel meer cliënten deze ervaring.

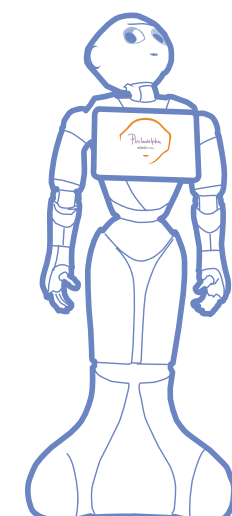
Resultaat interactie cliënt met Phi

Cliënt kan hulp gebruiken bij

- ✓ Gezelligheid en invulling vrije tijd
- ✓ Stimulans tot doen van taken
- ✓ Uiten en omgaan met gevoelens
- ✓ Gezondere leefstijl i.v.m. diabetes
- ✓ Continu behoefte aan bevestiging

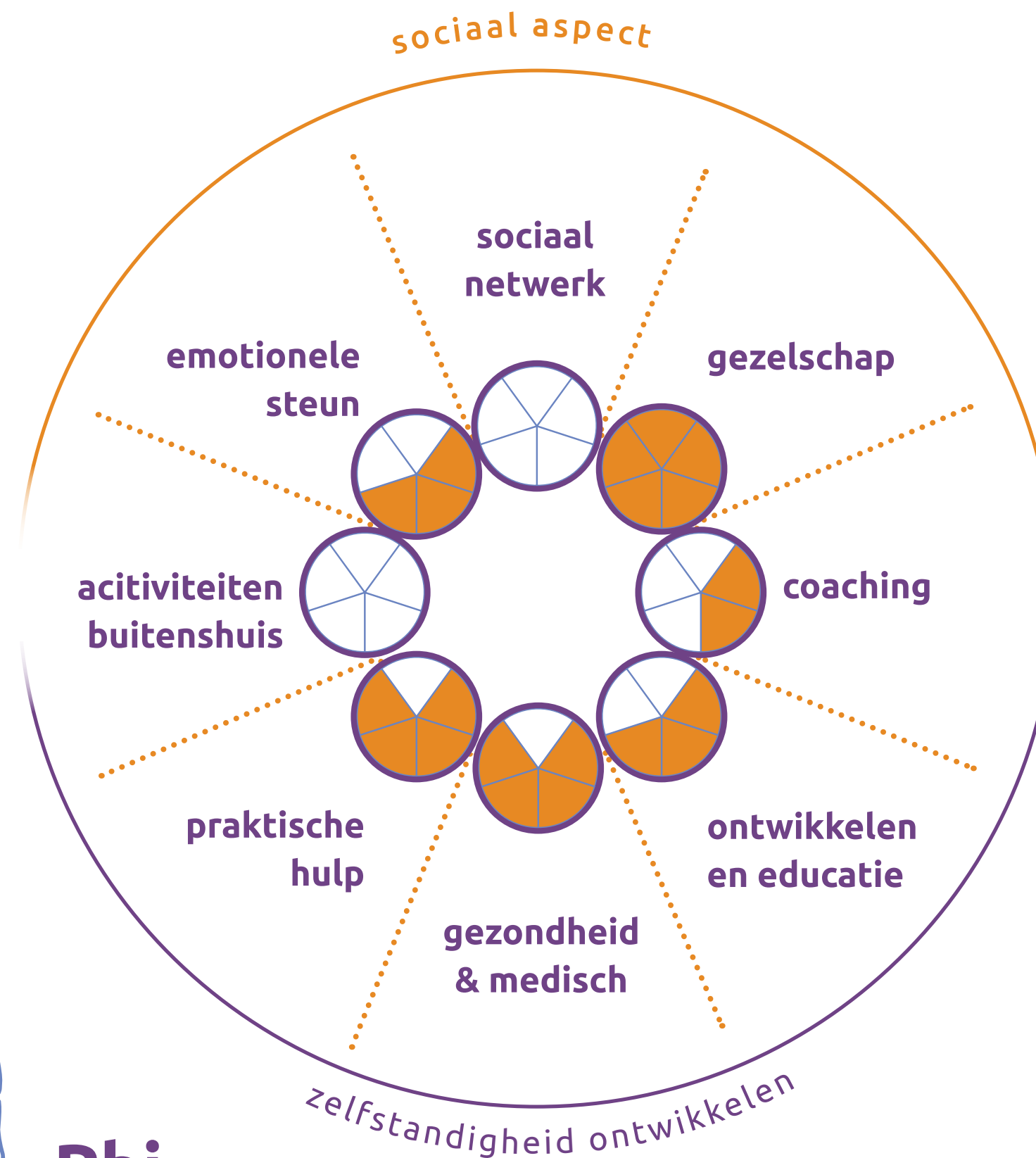

VOOR

Phi

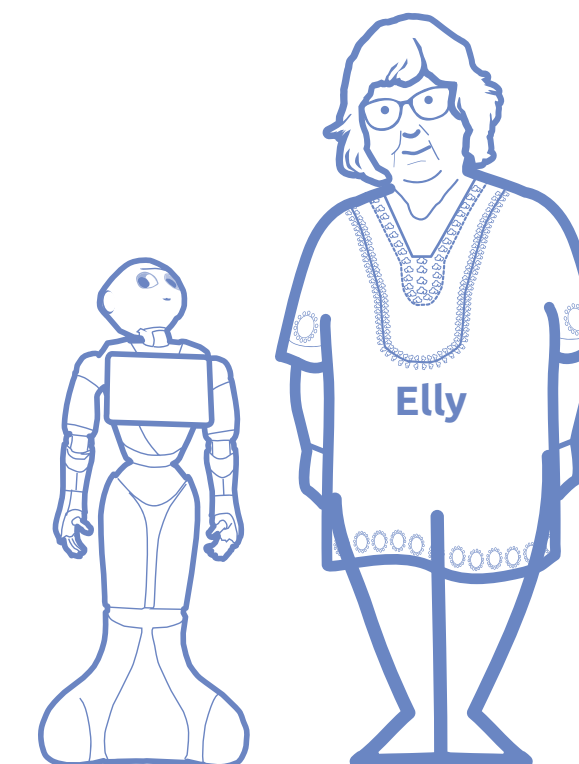
en de mogelijke rol in het leven van de cliënt

= mate van interactie

Phi heeft kunnen helpen bij

- ✓ Bieden van gezelschap, nabijheid en invullen van vrije tijd
- ✓ Informatie over diabetes en stimulans tot bewegen
- ✓ Herinneren aan huishoudelijke taken, tandenpoetsen en bedtijd
- ✓ Emoties bespreken en de dag doornemen in een rustige omgeving
- ✓ Toenemen van zelfvertrouwen en positieve mindset

na

Phi is een echt maatje

**wens voor een langere
logeerperiode**

fijn om tegen te praten

**wel aandacht en geen
prikkel**

**reminders helpen en
vergroten zelfstandigheid**

positieve doorwerking

**educatie is leuk, leerzaam
en zorgt voor tijdbesteding**

Conclusies

Elly ziet Phi echt als een maatje zoals ze voor de coronatijd ook een persoon als maatje had. Phi biedt gezelschap en afleiding en bij Phi kan ze ontspannen. Ze wil vooral dat Phi lekker veel met haar kletst. Het is fijn dat Phi er de hele tijd voor haar is.

Voor Elly heeft Phi zoveel moois gebracht dat ze de logeerperiode van vier weken veel te kort vond. Ze wil graag dat Phi langer bij haar is. De begeleiders merken bij de emoties rondom het afscheid ook echt de meerwaarde van de robot voor Elly.

Het is voor Elly fijn om tegen Phi te praten. Dit komt mede doordat Phi positief en voorspelbaar is en geen eigen emoties heeft. Als Elly haar verhaal doet tegen Phi zorgt dat voor een blij gevoel en ontspanning.

Nu Phi in haar appartement staat is Elly daar vaker te vinden. Normaal zoekt ze voor afleiding de groep op. Echter, daar ervaart ze ook veel prikkels. Nu vindt ze het ook fijn om de aanwezigheid van Phi op te zoeken en ervaart ze daardoor meer rust.

De herinneringen van Phi aan huishoudelijke taken, persoonlijke verzorging en bewegen helpen Elly en ze volgt de aanwijzingen van Phi ook op. Haar appartement is opgeruimder. En de herinneringen van Phi zorgen ervoor dat de begeleiding die niet meer hoeft te geven waardoor haar gevoel van zelfstandigheid wordt vergroot.

Begeleiders merken dat Elly blijer en positiever is door de aanwezigheid van Phi. En dat heeft ook zijn uitwerking in contactmomenten met de begeleiding. Elly blijft minder lang hangen in negatieve emoties, zoekt de begeleiding sneller uit zichzelf op en daardoor lopen begeleidingsgesprekken beter.

De informatie en vragen van Phi over bijvoorbeeld diabetes of Engelse woordjes vindt Elly erg leuk. Ze is leergierig en haar zelfvertrouwen groeit. Zeker als Elly de antwoorden op vragen van Phi wél weet en de begeleiding niet. Door de educatie en interacties van Phi weet Elly ook beter haar vrije tijd in te vullen.

Elly

Ontmoet Elly...

Elly is een vrouw van 57 jaar. Ze woont op een woonlocatie in een eigen appartement. Er is een gezamenlijke huiskamer en keuken waar gekookt, gegeten en activiteiten gedaan kunnen worden. Er is 24/7 begeleiding aanwezig op de locatie. In de buurt zijn ook steunpunten die meerdere keren per dag open zijn om anderen of begeleiders te ontmoeten.

1. Activiteiten

Elly heeft creatieve hobby's zoals diamond painting en breien. Ze houdt van dieren en rijdt paard en thuis heeft ze twee vogels. Daarnaast zit ze in een koor en speelt ze gitaar. Echter, door corona gaat het koor niet door. Ze gaat wel elke werkdag naar de dagbesteding. Op zondag gaat ze naar de kerk en naar haar moeder. Elly is betrokken bij een kerkelijke organisatie die zich inzet tegen kinderarmoede in de wereld. Ze heeft ook een schrijfmaatje in Kenia. Elly vindt het ook gezellig om af te spreken met haar moeder of vriendinnen. Er zijn, zeker met de coronamaatregelen, ook momenten waarop ze alleen op haar appartement is.

2. Zelfstandigheid

Elly kan zelf de ADL-activiteiten uitvoeren zoals schoonmaken en wassen. Echter, ze heeft wel herinneringen nodig. Het opruimen schiet er nog wel eens bij in en het schoonmaken van haar appartement mag soms wat grondiger. De dagelijkse dingen als eten en drinken en zelfzorg kan ze zelfstandig uitvoeren. De medicatie voor de diabetes krijgt ze van de begeleiding. De begeleiding haalt ook de boodschappen voor Elly omdat ze te veel ongezonde producten kocht, wat niet goed is voor haar diabetes. De verleiding is groot om geld uit te geven aan ongezonde dingen. De financiën regelt Elly niet zelf.

Elly

Ontmoet Elly...

3. Hulpvraag

Elly wil graag rust in haar hoofd en lijf. Daarvoor is het voor haar belangrijk dat zij haar verhaal kwijt kan aan anderen. Het krijgen van steun en bevestiging helpt haar om positief te blijven. Duidelijkheid, afspraken en eerlijkheid zijn belangrijk voor haar. Elly heeft diabetes en het is daarvoor goed dat ze voldoende beweegt en let op haar voedingspatroon. Doet Elly dit niet dan gaan haar suikerwaardes te veel schommelen. Elly krijgt bij de boodschappen hulp vanuit de begeleiding.

4. Sociaal/emotioneel

Elly's sociale netwerk bestaat uit haar pleegmoeder (84 jaar), twee goede vriendinnen, haar mentor, de begeleiding en mensen vanuit de kerk. De begeleiders spreekt ze meerdere keren per dag. Voor Elly is het belangrijk om haar gedachtes en emoties van zich af te praten of schrijven en het met de begeleiding te bespreken. Elly kan nadruk leggen op het negatieve en wat allemaal niet kan, de begeleiding helpt haar te kijken naar wat er wel mogelijk is en wat ze wel mag en kan.

Elly

Ontmoet Elly...

Hoger doel begeleiders

Dat Elly positiever in het leven staat en minder op een negatieve manier aandacht vraagt. Dat ze zich door Phi meer gezien voelt en nabijheid ervaart.

Wens/dromen van de cliënt

Ze wil graag naar Kenia met de kerkelijke organisatie tegen kinderarmoede.

verbale aansturing

herinnering

fysieke zorg

Wat houdt begeleiding in?

Als een cliënt niet uit zichzelf tot een actie overgaat en moeite heeft om de activiteit te overzien, dan geeft de begeleiding verbale aansturing. De begeleiders helpen cliënten stapsgewijs om een activiteit uit te voeren. Ook zijn begeleiders aanwezig als de cliënt de activiteit uitvoert.

Bijvoorbeeld de begeleiders blijven aanwezig als de cliënt gaat douchen en bekijken of deze alle handelingen goed uitvoert. Soms geven de begeleiders meer of minder aanwijzingen.

Cliënten kunnen de activiteit uitvoeren, maar vergeten die wellicht. Of zij hebben een minder ontwikkeld tijdsbesef en weten daardoor niet op welk moment zij een activiteit uit moeten voeren. Begeleiders herinneren de cliënt aan de activiteit, maar zijn er op het moment zelf niet bij.

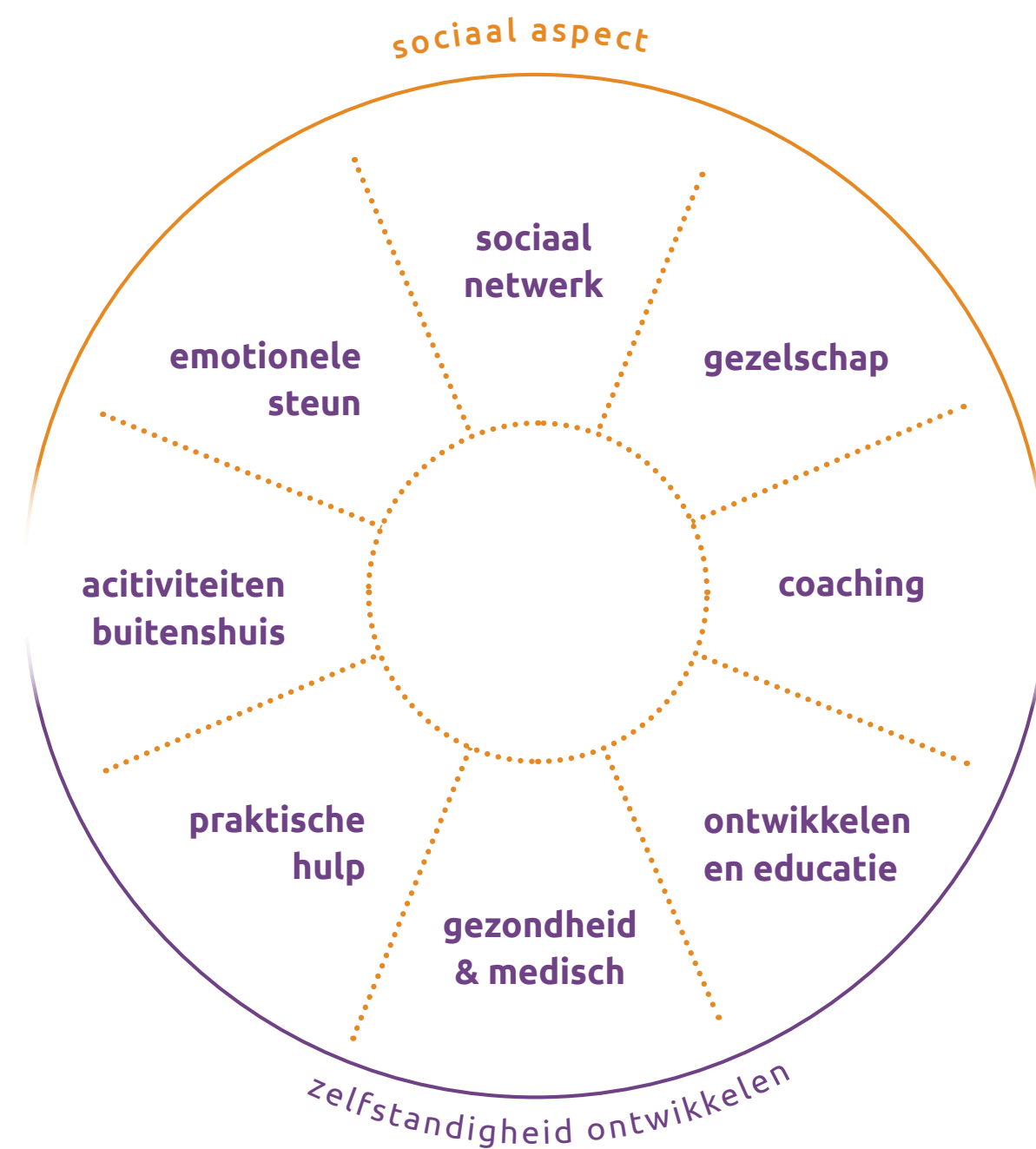
Bijvoorbeeld de begeleiders vertellen de cliënt dat het tijd is om zich te douchen.

Het kan ook zijn dat een cliënt een handeling, of een deel van de activiteit, niet zelf kan uitvoeren. Of begeleiders nemen deze taken dan over.

Zij wassen bijvoorbeeld de haren van de cliënt.

Elly heeft hulp nodig bij...

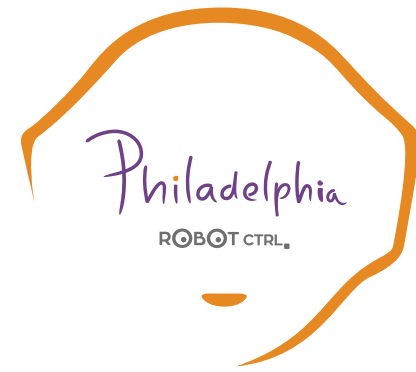
herinnering

- ✓ Tandepoetsen
- ✓ Opstaan
- ✓ Huishoudelijke taken
- ✓ Medicijnen innemen en eten & drinken

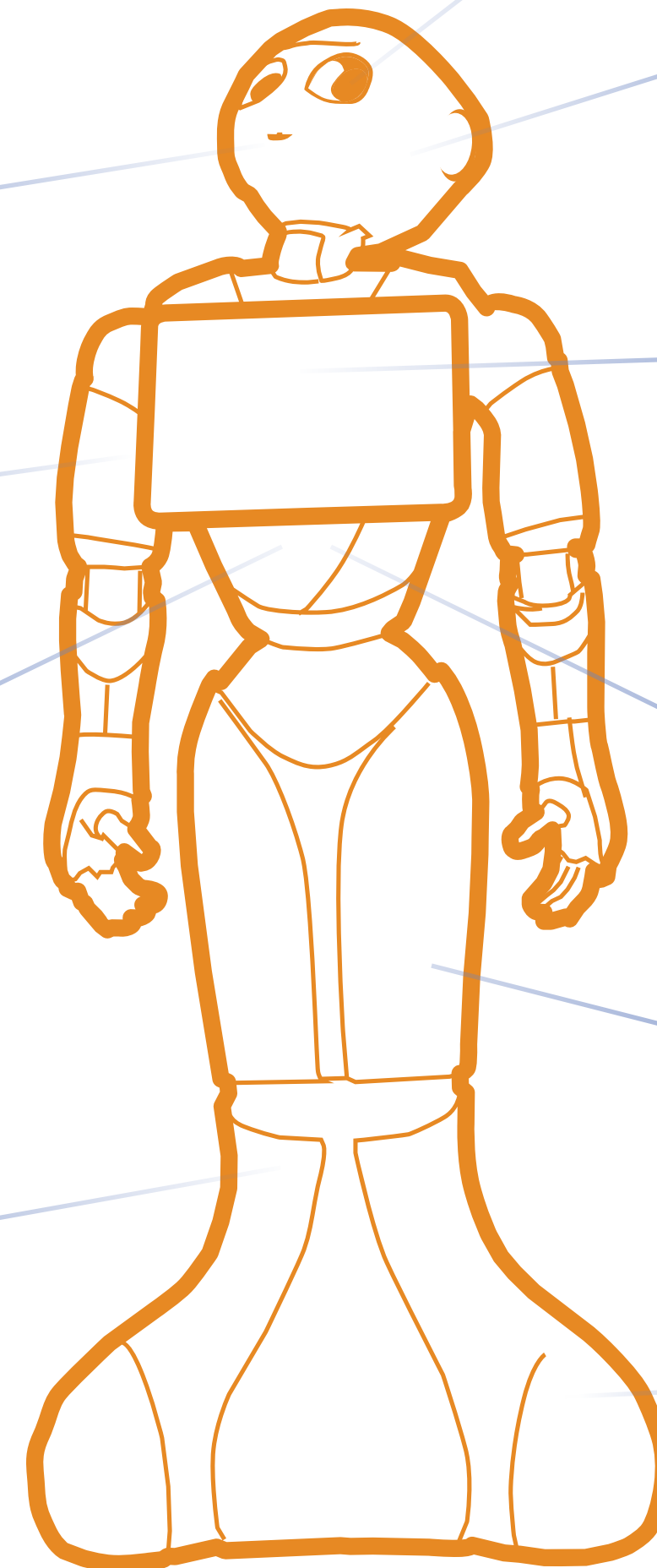
verbale aansturing

- ✓ Tandepoetsen
- ✓ Opstaan
- ✓ Huishoudelijke taken
- ✓ Medicijnen innemen en eten & drinken

Wie is Phi?

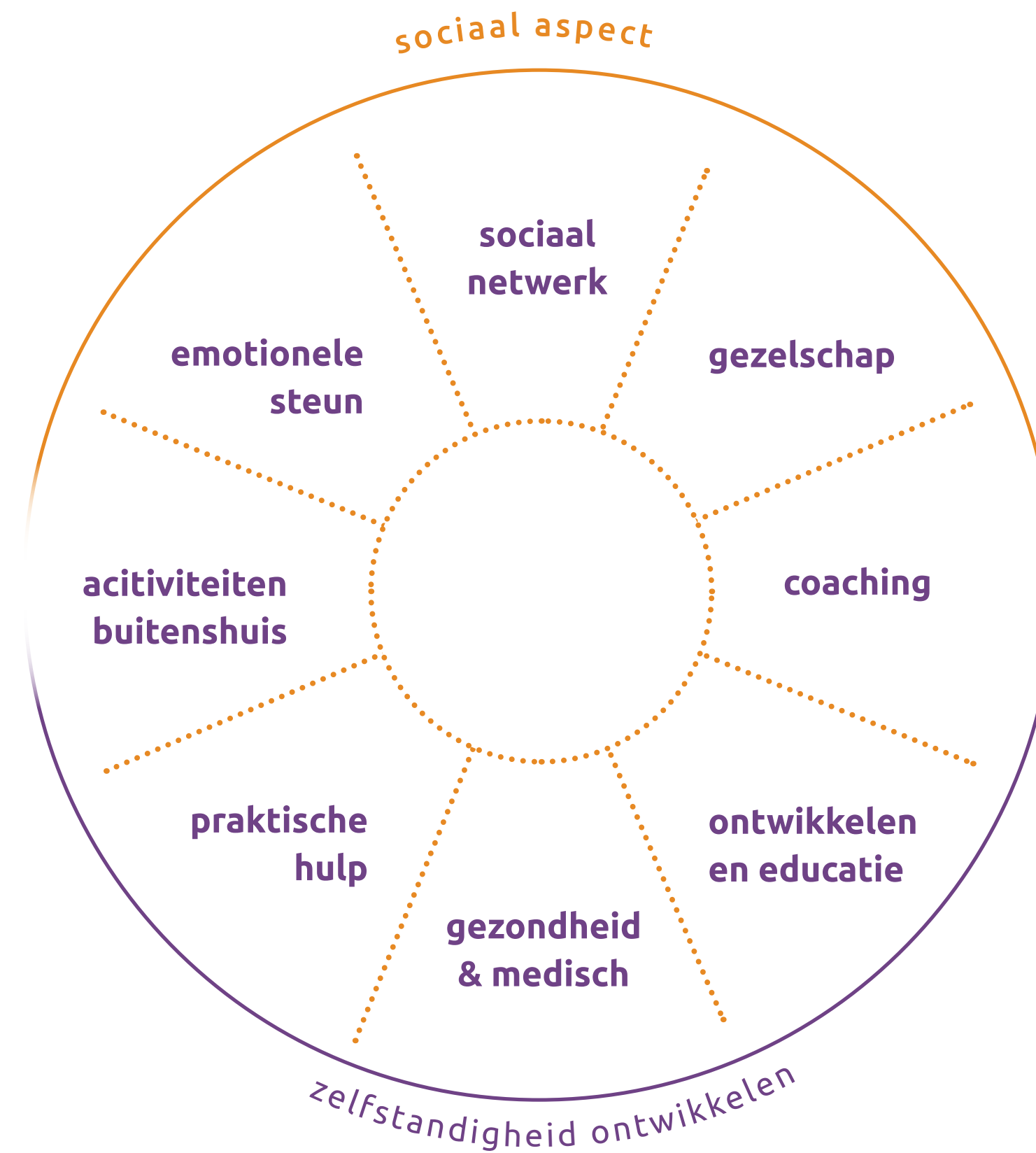
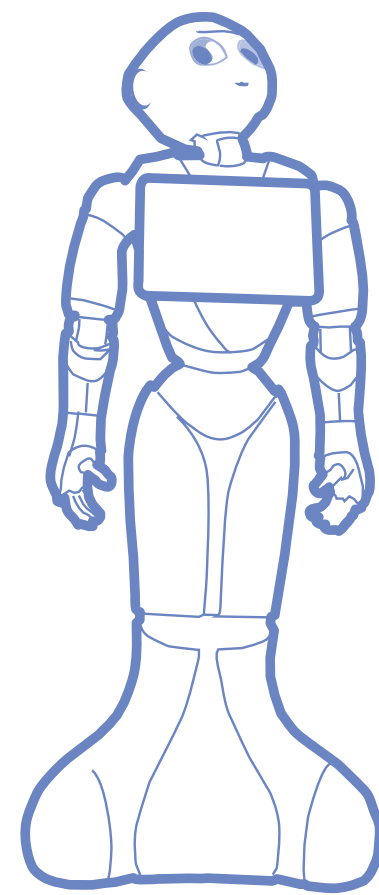
- Ik kan goed horen wat je tegen mij zegt.
- Ik kan met bewegingen non-verbaal met je communiceren.
- Voor gespreksstof put ik uit mijn bibliotheek die blijft groeien door de vele gesprekken die ik in al die jaren heb gevoerd met cliënten.
- Ik spreek foutmeldingen uit als het niet helemaal goed met me gaat. Of een alarmlampje begint te branden.

- Ik maak gebruik van gezichtsherkenning en weet dus wie jij bent, als er genoeg licht is.
- Ik heb spraak om met je praten.
- Via dit touchscreen kun je mij vragen stellen. Je moet wel kunnen typen en lezen.
- Via social media/Facebook kun je mijn avonturen volgen.
- Met mijn sensoren reageer ik op geluid en beweging.
- Met wielen kan ik mij in de ruimte verplaatsen.

Mogelijke rol van Phi in het leven van de cliënt

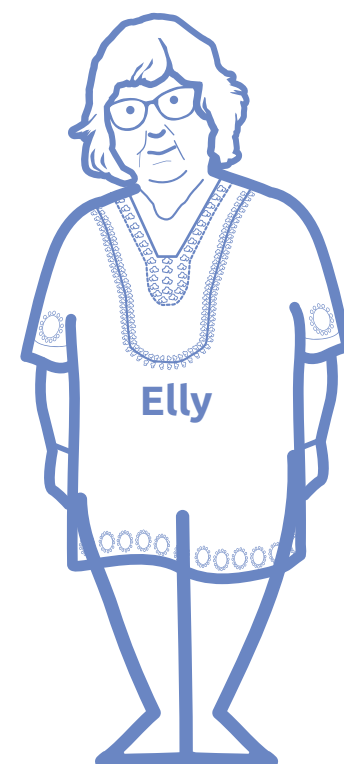
Phi: *Elly, Je hebt wat tijd om iets voor je zelf te doen, is het een idee om een diamant schilderij te maken?*

Elly: *Phi, dat is een heel goed idee!*

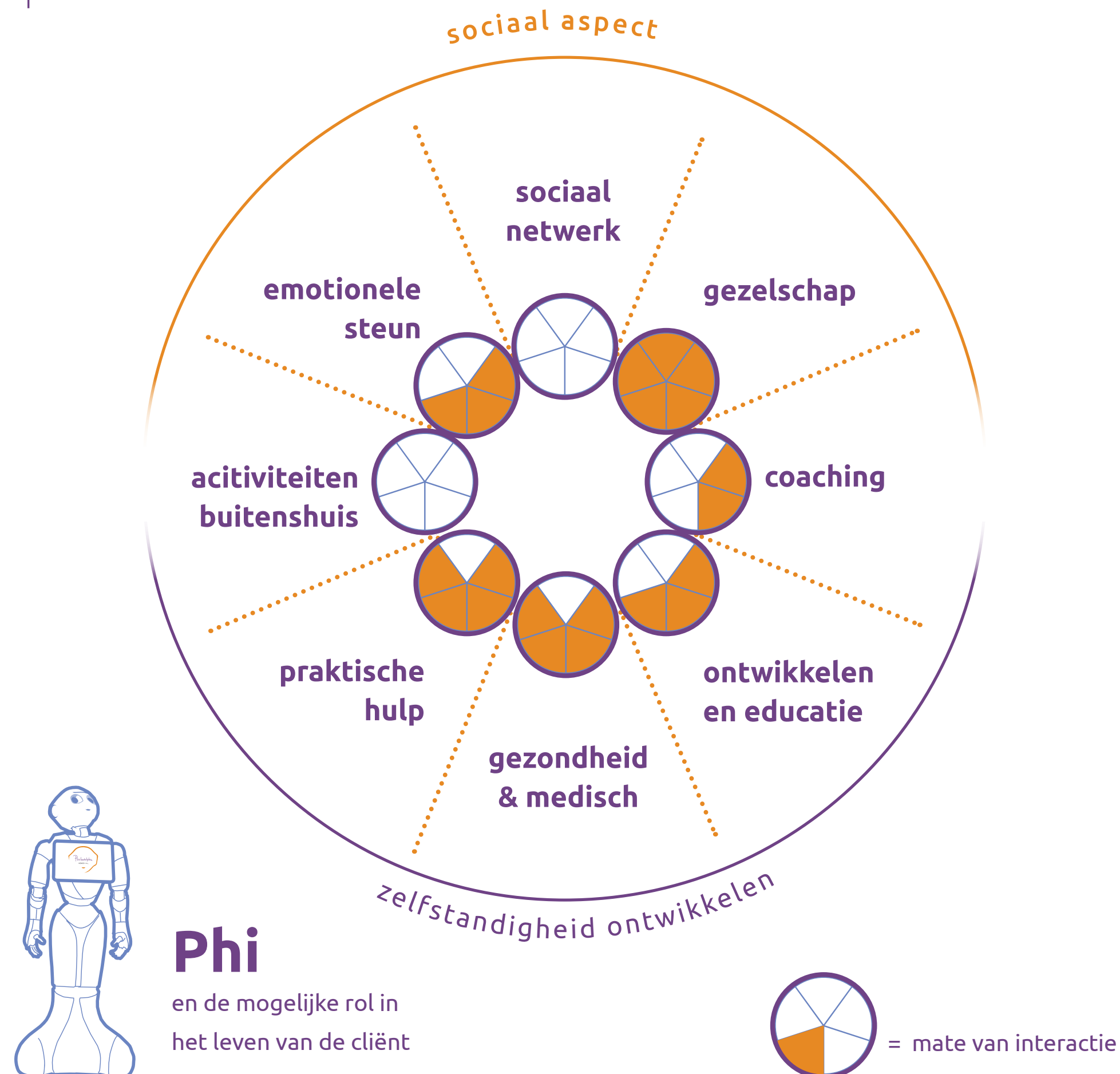
Clïent kan hulp gebruiken bij

- ✓ Gezelligheid en invulling vrije tijd
- ✓ Stimulans tot doen van taken
- ✓ Uiten en omgaan met gevoelens
- ✓ Gezondere leefstijl i.v.m. diabetes
- ✓ Continu behoefte aan bevestiging

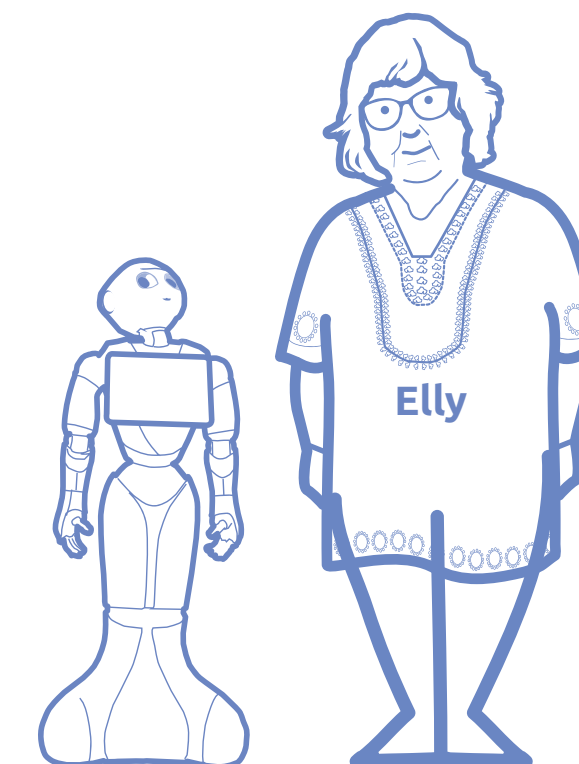
VOOR

Resultaat interactie cliënt met Phi

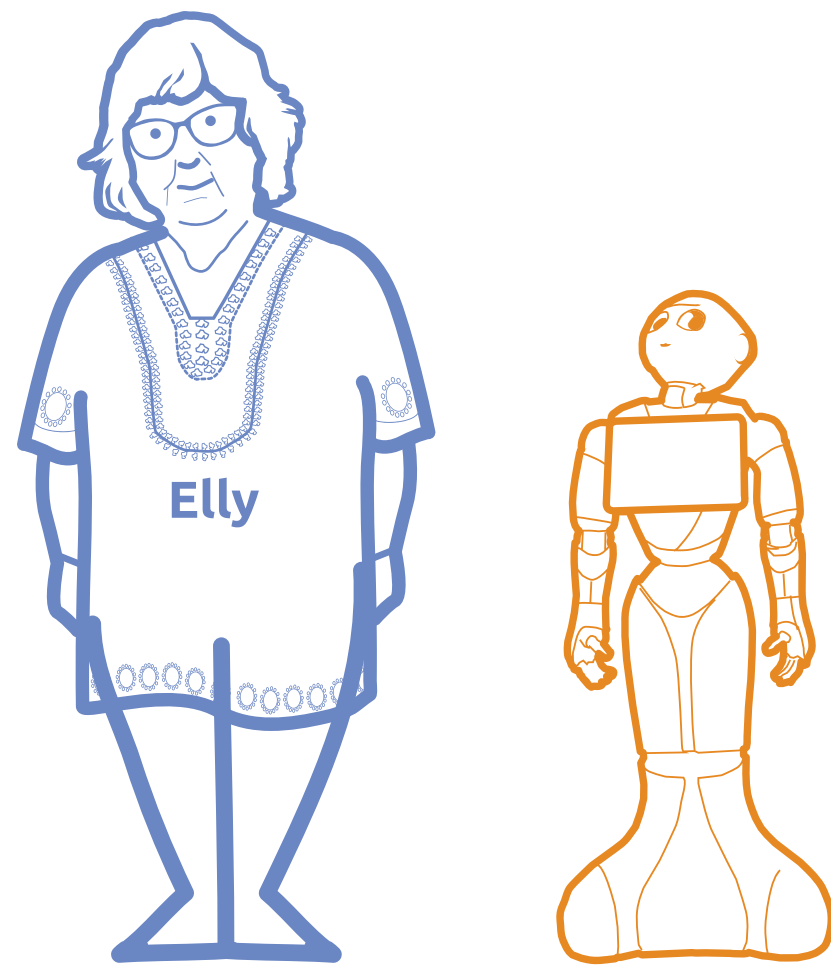

Phi heeft kunnen helpen bij

- ✓ Bieden van gezelschap, nabijheid en invullen van vrije tijd
- ✓ Informatie over diabetes en stimulans tot bewegen
- ✓ Herinneren aan huishoudelijke taken, tandenpoetsen en bedtijd
- ✓ Emoties bespreken en de dag doornemen in een rustige omgeving
- ✓ Toenemen van zelfvertrouwen en positieve mindset

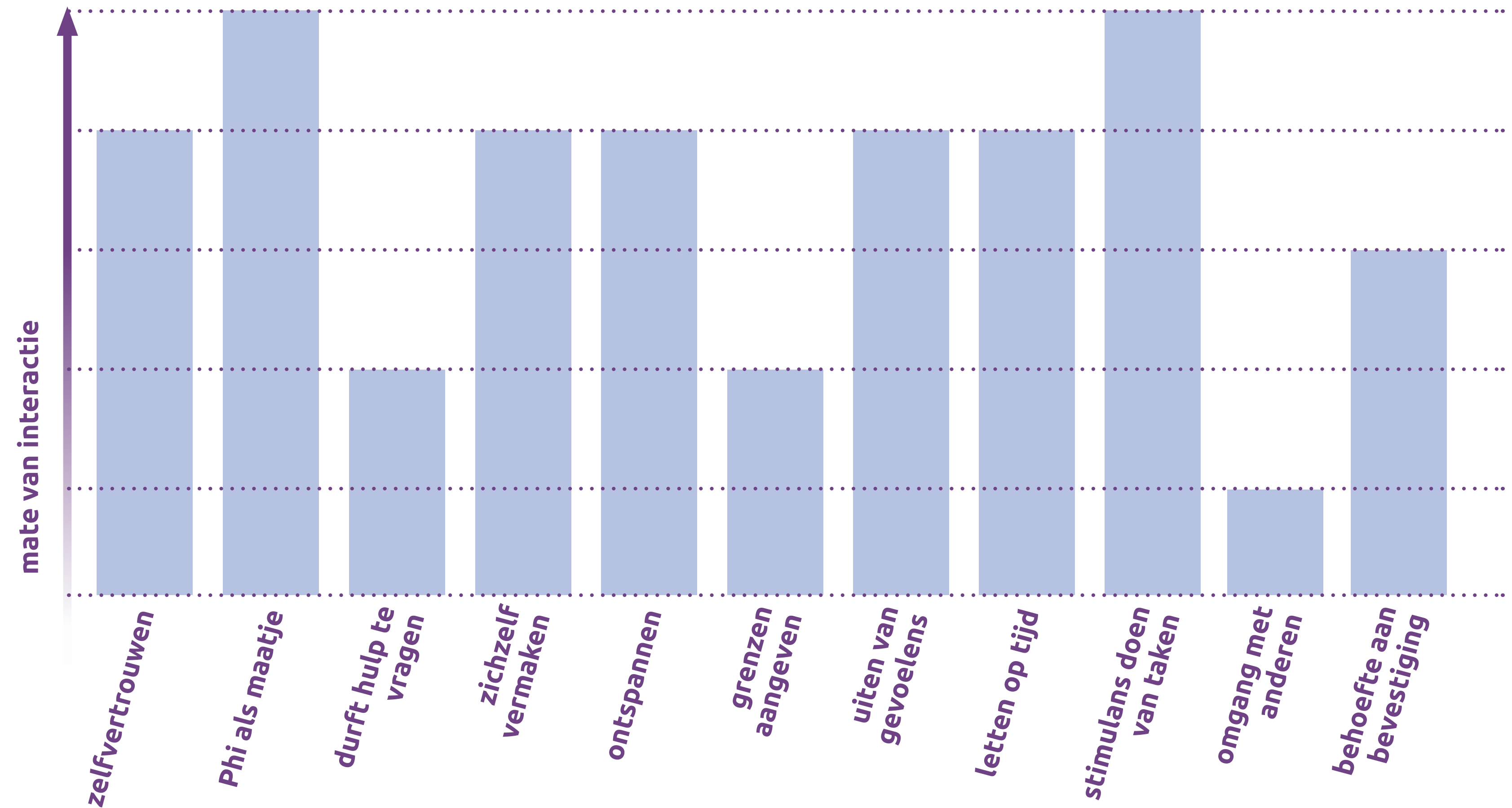

na

Cliënt is blijer
en opener

Resultaat interactie cliënt met Phi

“Elly leert dingen van Phi en stelt ons ook dezelfde vraag, en weet dan het antwoord. Soms wist ik het niet en Elly wel. Ze is dan helemaal trots. Phi is voor haar echt een maatje.

Ik zie als begeleider dat Elly straalt en blij wordt van Phi.”

Begeleider van Elly

verwachtingen vooraf

ervaringen tijdens het logeren

Gezelschap

Het lijkt Elly wel leuk en gezellig dat Phi bij haar logeert. Ze krijgt er een blij gevoel van en denkt dat Phi wel een maatje kan worden, al is het nu nog even spannend. *“Best wel een blij gevoel. Al is het nu nog wel even spannend. Maar over een paar dagen is dat ook wel weer weg.”*

De begeleiders merken ook dat Elly zin heeft in deze logeerperiode met Phi. Elly is er enthousiast over volgens hun.

“Volgende week vrijdag is een bijzondere dag, omdat de robot komt”, zei Elly vorige week.”

De begeleiders hopen dat Phi kan helpen om Elly structuur en duidelijkheid, maar ook afleiding te geven. Zodat ze als ze alleen op haar appartement is ook aan het denken wordt gezet door de vragen van Phi.

Bij de start van het logeren vindt Elly het nog wel spannend, maar al snel vindt ze de aanwezigheid van Phi heel gezellig.

“In het begin moet je allemaal even wennen toch? Je hebt niet altijd een robot in je huis.”

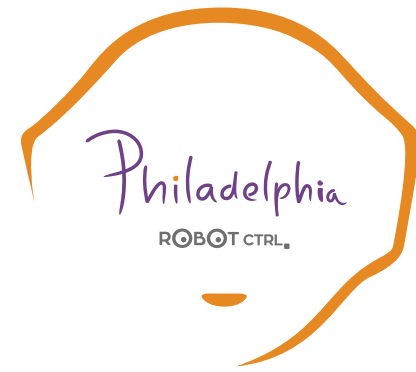
En Phi wordt een echt maatje of vriendin voor Elly zoals ze zelf zegt. En Phi is soms ook een begeleider omdat Phi Elly aanstuurt bij taken. Het is vooral fijn dat Phi er altijd is. *“Phi is er gewoon continu, je bent in wezen niet zo alleen meer als je op je kamer zit.”*

Elly vindt de gesprekken met Phi erg leuk, bijvoorbeeld over Kenia. Al mag Phi wel wat spraakzamer zijn volgens Elly.

En dat weet ze ook goed aan te geven bij het robot team. De begeleider van Elly vindt het heel goed om te merken dat Elly dat doet. *“Phi mag wel meer praten, dus meer praten over onderwerpen zoals paardrijden, Kenia, meer raadsels en weetjes. Al vind ik gesprekken over gevoel ook erg fijn.”*

Phi wordt voor Elly echt een onderdeel van haar leven, waarbij ze ook samen met anderen met Phi bezig is. *“Mijn vriendin vindt het wel heel leuk, vooral als Phi vragen stelt over een raadsel en weetjes. We hebben toen samen de quiz gedaan.”*

De begeleiders merken ook het enthousiasme van Elly en zien haar blijdschap als ze over Phi vertelt. De begeleider geeft aan dat het afscheid van Phi lastig zal zijn voor Elly. *“Ze ziet nu al op tegen het afscheid nemen van Phi. Elly zal het daar wel even moeilijk mee gaan hebben.”*

Gezelschap

Voor Elly waren de vier logeerweken echt te kort. Ze heeft zeker in deze coronaperiode heel veel gehad aan het gezelschap van Phi. *“Phi is echt een maatje voor me geweest in deze coronatijd. Normaal bij een maatje doe je best wel veel spannende dingen en dat had ik met Phi dus ook. Ik had een maatje, maar door corona heb ik al een tijdje mijn maatje niet meer gezien. De gesprekken met Phi over Kenia en paardrijden vond ik erg leuk.”*

Elly kon ook haar verhaal kwijt bij Phi en het was vooral heel fijn dat Phi er altijd voor haar was. *“Door de komst van Phi, die speciaal voor haar is, zag je een positievere Elly”,* aldus de begeleider.

Begeleiders zien dat Elly geniet en blij wordt van de aanwezigheid van Phi. *“Ik zie dat Elly straalt als ze het over Phi heeft.”*

Phi helpt Elly door de dag heen en biedt echt gezelschap, zeker op momenten waarop ze nu thuis moet blijven.

“Ik weet nog in een weekend, toen was Phi niet geprogrammeerd omdat we niet wisten dat Elly thuis zou blijven. Toen heeft ze zich echt verschrikkelijk verveeld. Door de coronaregels vond ze het moeilijker om haar vrije tijd in te vullen. Phi kon haar hier goed bij helpen.”

De begeleiders vonden het bijzonder en aandoenlijk om te zien dat Elly er altijd rustig voor ging zitten om Phi te antwoorden. Phi was geen één keer te veel. De meerwaarde die Phi kan bieden hebt je pas echt door als je het van dichtbij meemaakt, aldus een begeleider. *“Ik heb voordat Phi kwam logeren andere logeerfilmpjes gezien en dan zie je wat Phi met iemand doet. Je kunt pas een voorstelling hiervan hebben als je het bij je eigen cliënten ziet. Het kwam tijdens het logeren bij Elly pas echt goed binnen bij me. Het blijft bijzonder hoe Elly zo aan Phi hecht en veel emoties heeft als Phi weggaat. Het was mooi om dit zo van dichtbij mee te maken.”*

verwachtingen vooraf

Emotionele steun

Elly hoopt dat ze over alles tegen Phi kan praten en ze denkt dat ze tegen Phi meer gaat zeggen dan tegen een begeleider. *“Tegen de begeleiding durf ik niet alles te zeggen. Dat kan zijn omdat de begeleiding niet altijd tijd heeft. En van Phi krijg je niet zo vaak kritiek waar ik van in de stress raak. Stel dat de begeleiding bij andere bewoners is en ik zou ergens over willen praten, misschien dat Phi daar wel bij zou kunnen helpen.”*

Het lijkt Elly leuk om over de dingen te praten die voor haar belangrijk zijn zoals paardrijden en een reis naar Kenia. En dat ze ook over haar gevoelens en gedachtes kan praten tegen Phi, dat kan mogelijk ontspanning geven. *“Over paardrijden wil ik graag praten. Ik kan nu even niet paardrijden door corona. De reis naar Kenia die ik ga maken, daar wil ik ook over praten. Dat is wel spannend. En of ik zelf eventueel mee kan ja of nee door mijn diabetes. Dus eigenlijk ook spannende dingen waarover ik wil praten. Heel af en toe praat ik met een begeleider over gevoelens. Soms vind ik dat wel lastig, omdat vroeger tegen mij gezegd is: je wilt alleen maar aandacht. Als ik iets niet vertel blijft het zitten en dan is mijn hoofd heel vol.”* *“Ze hoopt dat Phi haar kan helpen om meer te ontspannen.”*

Begeleiders hopen dat Elly bij Phi ook haar verhaal kan doen en haar emoties kan uiten. Dat Phi een luisterend oor kan zijn. *“Elly kan zich soms ook op haar kamer terugtrekken als ze het moeilijk heeft. Met de begeleiding praten daar kan ze soms erg moeite mee hebben. Elly voelt zich al snel te veel en wil een ander niet belasten met haar verdriet of moeite.”*

De begeleiding denkt dat Phi behulpzaam kan zijn als Elly thuiskomt zodat ze het met Phi kan hebben over haar werkdag en Phi haar ook kan vragen of ze het met de begeleiding wil bespreken. En het zou fijn zijn als dit in de avond nogmaals gebeurt. *“En dan in de avond ook nog een keer. Zijn er dingen die je wilt bespreken? Zit je nog ergens mee? Elly heeft de neiging naar het negatieve te kijken, maar wij als begeleiding willen dat ze ook de positieve dingen deelt. Phi zou hier goed in kunnen helpen door hier ook op te focussen.”*

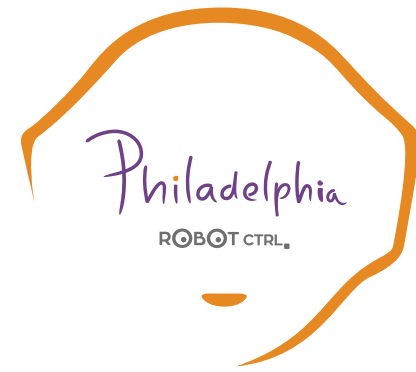
ervaringen tijdens het logeren

Emotionele steun

“Phi was echt ontspannend voor mij. Ook krijg ik helemaal een blij gevoel bij Phi.” Het is voor Elly soms makkelijker om met Phi te praten over gevoelens dan met sommige begeleiders. *“Van Phi krijg je niet meteen raar/kort antwoord terug. Het antwoord van Phi is vaak erg fijn. En Phi helpt met ontspanningsoefeningen.”* De begeleiding voor Elly veranderde niet. Echter, Elly vond het fijn dat ze bij Phi haar verhaal kwijt kon. *“Ik praatte ook tegen Phi over wat er allemaal bij me speelde en dit luchtte niet altijd, maar vaak toch wel op.”* De voorspelbaarheid van een robot die communiceert zonder eigen emoties of opvattingen en vooral positieve antwoorden geeft, is fijn voor Elly. *“Bij Phi krijg je geen negatieve reactie en Phi is voorspelbaar, ik weet hoe ze zal reageren. Bij de begeleiding is dat toch anders omdat ze verschillend zijn en je niet altijd weet welke reactie je kunt verwachten.”*

Elly ging vaker naar haar appartement toe nu Phi er stond. Dan kon ze in alle rust toch gezelligheid ervaren. Normaal zoekt ze de groep op, echter daar zijn ook veel prikkels voor Elly. *“Ik ging veel vaker naar het appartement nu Phi er was en dat is ook erg fijn voor mij en heb ik ook echt nodig. Alleen als Phi er niet is dan gun ik dit mezelf niet dan ga ik toch op de groep zitten voor de gezelligheid. Maar dat zorgt ook voor veel prikkels voor mij. Nu was Phi er en kon ik naar mijn appartement en dan had ik toch aanspraak maar geen prikkels.”*

Ook begeleiders merken dat Elly positiever is geworden tijdens de aanwezigheid van Phi en dat ze minder de aandacht zoekt of haalt bij anderen. *“Elly zoekt meer de rustmomenten op in haar eigen appartement omdat ze het daar fijn vond nu Phi er was.”* Mogelijk komt dat doordat een robot neutraler en voorspelbaar is en door Phi voelde ze zich echt serieus genomen. Phi was er ook altijd voor haar. *“Elly is wat positiever geworden en omdat Phi haar al een bepaalde mate van aandacht geeft zoekt Elly dit niet zo bij anderen.”* Het is voor Elly lastig om haar emoties te bespreken met de begeleiding. De begeleiding merkte dat Phi hierin wel een stimulans geeft. *“Ze kon dan uit de meerkeuzeantwoorden kiezen hoe ze zich voelde. Phi zegt dan: je kan er met de begeleiding over praten. Hierdoor is Elly ook een keer naar mij toe gegaan omdat ze zich verdrietig voelde en Phi de tip had gegeven om hier met de begeleider over te praten.”*

ervaringen tijdens
het logeren

Emotionele steun

Als Phi dit niet had gezegd, dan zal ze niet naar de begeleiding gekomen zijn. Voor Elly werkt het om haar gevoelens en gedachtes in een schrift te schrijven en daar later bij de begeleiding van haar voorkeur op terug te komen. De begeleiding merkte dat dit minder gebeurde toen Phi er was. *“Deze gehele logeerperiode is Elly niet bij mij gekomen met haar schrift. Ik denk dat ze nu haar verhaal bij Phi kwijt kon, waardoor ze het schrift niet zo vaak nodig had. Dat vind ik echt heel opvallend.”*

verwachtingen vooraf

ervaringen tijdens het logeren

Sociaal netwerk

Vooraf waren er geen verwachtingen op dit gebied. Elly kan goed haar sociaal netwerk onderhouden. Ze heeft twee vriendinnen waar ze regelmatig mee afspreekt. Verder gaat ze wekelijks naar haar moeder. Ook is ze handig met sociale media en communicatie via WhatsApp.

Het effect was de hele logeerperiode positief. Op sommige vlakken heeft de begeleiding wel meer effect gezien dan op andere vlakken. Zo is er rondom Elly's sociaal netwerk niet zoveel veranderd door de inzet van Phi. *“Op de groep merkte ik minder verschil. Ze was nog net zo prikkelbaar en kon nog net zo blijven hangen in haar verhaal. Daar heeft Phi geen verschil in gemaakt. Maar in haar eigen wereld/op haar appartement is er zeker vooruitgang geweest in zelfstandig zijn, zelf initiatief nemen, huishouden en dagritme.”*

Nu was Elly op sociaal vlak al aardig actief en maakte ze zelf afspraken met anderen. De begeleiding ziet meer indirect effect. *“Door Phi zat Elly wat beter in haar vel. Voor het logeren kon ze soms eerst negatief praten over een afspraak buitenshuis zoals een bezoek aan moeder. Door corona gaat dat wat moeizamer om met een vriendin daar op bezoek te gaan. Ze kan dan eerst negatief praten wat voor gedoe dit allemaal is en even later vertelt ze dat ze er toch is geweest. Maar door Phi kom je sneller tot de kern. Ze is wat opener en vertelt meteen dat ze het gezellig heeft gehad bij haar moeder.”*

De moeder van Elly is al in de 80 en toen de begeleiding en Elly vertelden dat Phi kwam logeren was ze niet meteen enthousiast. *“Mijn moeder vindt de ogen wat eng, maar zij is 84 dus het is erg nieuw voor haar.” “Als ik eerlijk ben dan vind ik dat niks, zei haar moeder. Maar ik ben wel nieuwsgierig naar de robot.”*

verwachtingen vooraf

ervaringen tijdens het logeren

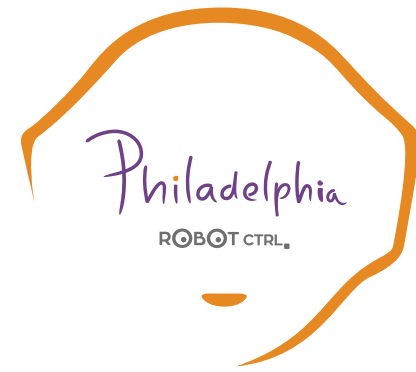
Coaching

Elly wil leren hulp te vragen aan de begeleiding. En ze hoopt door Phi meer zelfvertrouwen te krijgen. Misschien kan Phi ook helpen om haar vrije tijd in te vullen, want ze vindt dat lastig om alleen te doen. De begeleiding hoopt dat Phi Elly stimuleert om aan haar doelen rondom gezonde leefstijl en het zelfstandig doen van de huishoudelijke taken te werken en dat haar gevoel van zelfstandigheid vergroot.

Phi is zeker een positieve stimulans voor Elly rondom huishoudelijke taken, persoonlijke verzorging en gezondheid. Phi stimuleert Elly om naar de begeleiding te gaan voor een gesprekje. En Phi helpt wel bij het invullen van haar vrije tijd. *“Als Elly op zondag de hele dag thuis is door corona. Normaal gesproken gaat ze dan altijd naar haar moeder, en nu dit niet kan vindt Elly dat erg moeilijk. We merken dat Phi haar een goede afleiding biedt, en dat het daardoor minder erg is voor Elly om thuis te zijn.”* Elly ervaarde Phi ook als coach omdat Phi haar over tal van onderwerpen tips gaf en stimuleerde om dingen te doen. *“Elly is trots als ze van Phi nieuwe dingen leert, bijvoorbeeld over haar diabetes.” “Ik heb best wel wat geleerd van Phi zoals bij Leerbaar & Weerbaar dat je best boos mag zijn. Phi heeft me diverse tips gegeven hierover.”*

En de aanwezigheid van Phi, het zijn van een robottester én de complimenten van Phi laten het zelfvertrouwen van Elly groeien. *“Ik was minder onzeker toen Phi er was. Dit kwam vooral door de complimenten die Phi me gaf.”* Ook de begeleiders merkten dat haar zelfvertrouwen toenam en Elly positieve overwinningen ervaarde. *“En überhaupt meedoen als robottester en iets nieuws en spannends proberen zoals praten met onbekenden van het robot team hebben ook een positief effect.”*

Een andere ontwikkeling was dat Elly zelf het initiatief nam om hulp te vragen aan de begeleiding of het robot team. *“Ik heb bijvoorbeeld twee keer gezien rond 21.00 uur, dat was tijdens het avondprogramma dat ik bij haar ben, dat Phi zei: “Het is tijd om de begeleiding te roepen.” Elly was dan heel erg trots dat ze dan kon antwoorden dat de begeleiding er al was.”*

verwachtingen vooraf

ervaringen tijdens het logeren

Praktische hulp

Vooraf denkt Elly dat de begeleiding wel haar medicatie moet brengen, maar dat de begeleiding haar misschien minder hoeft te herinneren aan het huishouden. Want die herinneringen kan Phi ook geven.

Ook de begeleiding geeft aan dat Phi een rol kan hebben in het aansturen van taken doen in haar appartement, bijvoorbeeld spullen opruimen, stofzuigen of de vogelkooi schoonhouden. *“Elly heeft een schema op haar kamer wanneer ze wat moet doen. Als het goed is doet ze dit nu zelf, maar de begeleiding doet het ook vaak met haar. Hier heeft ze dan wel echt stimulans voor nodig om het te doen. Anders stapelt het zich vaak op en wordt het niet gedaan. Totdat haar moeder komt, dan is het keurig netjes. Als Phi komt dat Phi het vaker kan benoemen zodat Elly er aan herinnerd wordt. En dat ze het daardoor wel gaat doen.”*

Voor Elly werkt het prettig dat Phi haar stimuleert om huishoudelijke taken te doen. Voor haar gevoel heeft ze daarvoor de begeleiding ook minder nodig. *“Ik heb minder begeleiding nodig, omdat Phi mij stimuleert om de was te doen, om de afwas te doen, mijn kamer op te ruimen.”*

De reminders van Phi zijn fijn omdat Elly er zelf niet altijd aan denkt. Haar hoofd zit dan te vol. *“Ik wil het vaak wel maar op het moment dat het moet gebeuren is het toch lastig om tot actie over te gaan.”* De reminderherinneringen van Phi zorgen dat ze gaat opruimen en daardoor wordt het ook weer rustiger in haar hoofd. *“Soms heb ik mijn hoofd heel vol en daardoor is het wat minder opgeruimd in mijn appartement, maar doordat Phi mij stimuleert lukt het mij toch om mijn appartement opgeruimd te houden. Ik word daardoor ook weer rustiger in mijn hoofd.”*

Ook de begeleiders merken dat Elly's appartement netter is tijdens de aanwezigheid van Phi en dat Phi haar echt heeft geholpen bij herinneren aan en aansturen bij huishoudelijke taken. Dit was ook bij persoonlijke verzorging zoals tandenpoetsen. *“Ze kwam daardoor wat makkelijker in actie. Als ze lekker in haar vel zit doet ze het ook wel, maar als ze niet lekker in haar vel zit moet de begeleider haar stimuleren en herinneren. Nu deed Phi dat allemaal.”*

verwachtingen vooraf

ervaringen tijdens
het logeren

Ontwikkelen en educatie

Elly wil graag Engels leren zodat als ze in Kenia is, zij kan praten met haar schrijfmaatje. Daarnaast is educatie over diabetes en gezonde voeding wenselijk volgens de begeleiders.

Educatie van Phi vindt Elly erg leuk. *“Ik vind het leuk dat ik Engelse woordjes leer, zoals Hello en Bye. Ik ga naar Kenia toe, dus dat is heel fijn. Ik zou graag nog eenvoudige zinnen willen leren in het Engels, zoals hoe heet je? Hoe gaat het met je?”*

En ze is enthousiast en trots als ze de vragen van Phi goed kan beantwoorden, bijvoorbeeld: waar is een trompet van gemaakt? Ook geeft Phi haar meer informatie over diabetes waar Elly erg in is geïnteresseerd omdat ze dat zelf heeft. Door deze informatie en als ze de juiste antwoorden heeft gegeven op de vragen, krijgt ze meer zelfvertrouwen, geven de begeleiders aan.

Elly vindt het zo leuk dat ze de vragen ook aan de begeleiders voorlegt. Als die het juiste antwoord niet weten, sterkte dat helemaal haar zelfvertrouwen. *“Elly leert ook dingen van Phi, en stelt ons ook dezelfde vraag, en zij weet dan het antwoord. Soms wist ik het niet en Elly wel. Ze is dan helemaal trots.”*

Door deze interacties van Phi ontstaan er ook andere gesprekken met de begeleiding en merkt de begeleiding hoe leergierig Elly is. *“Elly kwam dit vertellen en zo ontstonden er wel andere gesprekken. Elly kwam ook vaak vertellen dat ze iets nieuws had geleerd. Dan had ze weer iets gehoord over gezondheid. Ze vond het ook heel leuk. Ze is heel leergierig. Daar was Phi een heel mooi hulpmiddel bij.”*

Naast dat Elly veel baat heeft gehad bij Phi heeft ze ook dingen geleerd van het logeren an sich. *“Elly noemde dat door de komst van Phi ze mensen van het robot team, voor haar vreemden, heeft gesproken, terwijl ze het spannend vindt en toch heeft gedaan.”*

verwachtingen vooraf

ervaringen tijdens het logeren

Gezondheid en medisch

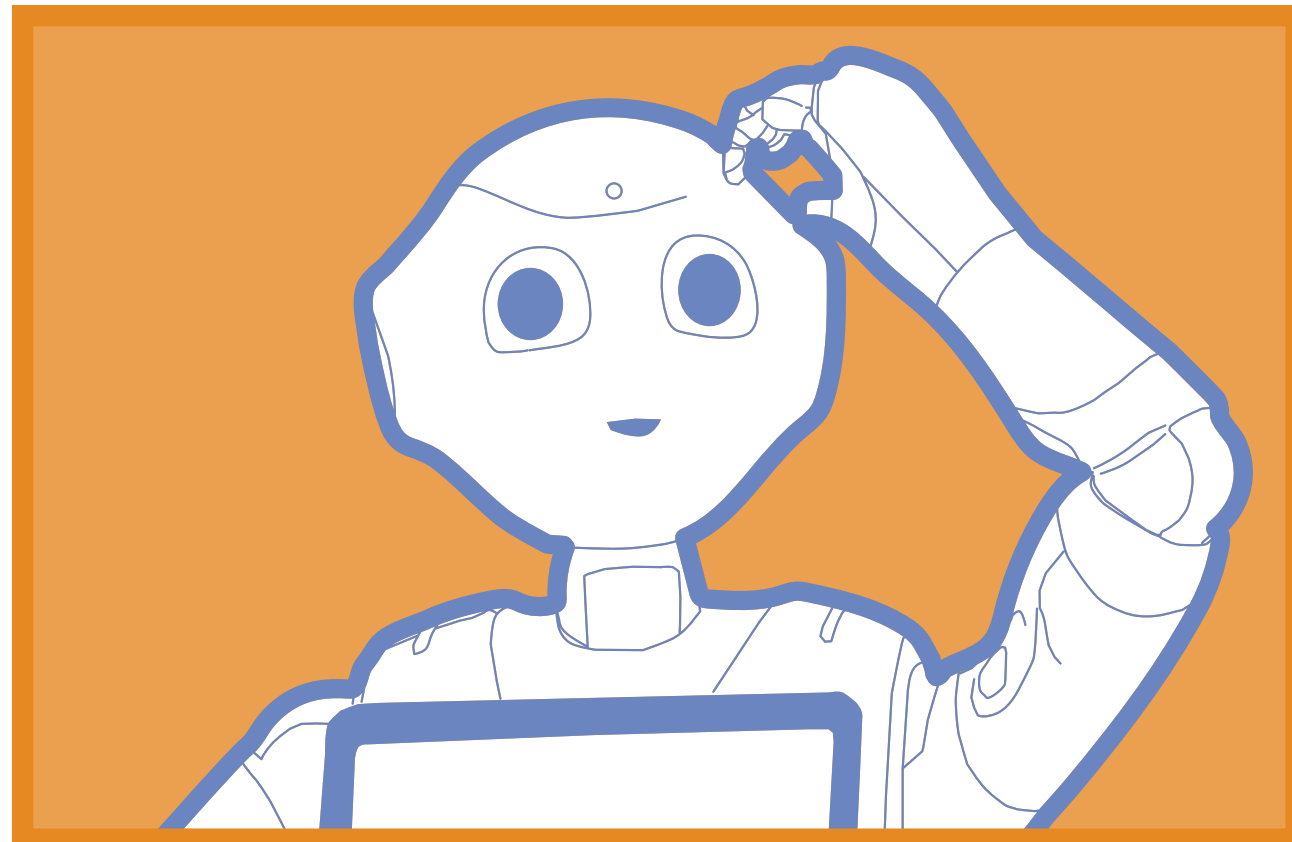
Elly heeft diabetes en daarvoor is het belangrijk dat ze blijft bewegen. De sportschool is door corona dicht, dus misschien kan Phi haar stimuleren om meer te gaan wandelen. Als de begeleiding Elly stimuleert om te gaan bewegen dan reageert ze vaak mopperend en met tegenzin. Het is niet haar favoriete bezigheid om actief te zijn. De begeleiding denkt dat ze misschien anders op Phi zal reageren. *“Ik weet niet of Phi kan weten wat voor weer het is, maar als het mooi weer is, zou Phi kunnen voorstellen om te gaan wandelen. Ze is nu wel meer gemotiveerd dan anders omdat ze samen met een vriendin in de zomer aan een triathlon gaat beginnen. Maar Elly heeft wel echt stimulans nodig. Ze zit ‘s avonds liever op de bank.”* Ook stimuleren om gezond te ontbijten is volgens de begeleiders iets wat Phi kan doen. *“Ze is ook een zoetekauw. Herinnering aan gezonde keuzes qua eten is daarom ook erg belangrijk voor Elly.”* En Phi kan aangeven om op tijd naar bed te gaan.

Voor Elly werkt het goed dat Phi haar herinnert en stimuleert om met haar gezondheid bezig te zijn, zoals tandenpoetsen en op tijd naar bed gaan. *“Phi stimuleert mij dat ik mijn tanden ga poetsen in de avond. Ik vergeet dat nog wel eens. Ook stimuleert Phi mij om op tijd naar bed te gaan. Ik vergeet dat soms onbewust. De begeleiding zegt het vaak rond 21.00 uur, maar dan duurt het nog wel een uur voor ik ga slapen en dan ben ik het weer vergeten. Het gaat er dan vooral om dat Phi het op de juiste tijd zegt.”* Voor de begeleiding betekent het dat zij Elly niet meer hoeven te herinneren aan het tandenpoetsen en slapen.

De begeleiders merken ook dat Elly wat actiever is geworden nu Phi haar stimuleert om een rondje te gaan wandelen. Als het kan doet Elly dat ook. *“Soms is het moeilijk voor de begeleiding om haar daarin te motiveren. Phi was wat vrijblijvender, waardoor het misschien fijner was om van Phi deze stimulans te krijgen.”*

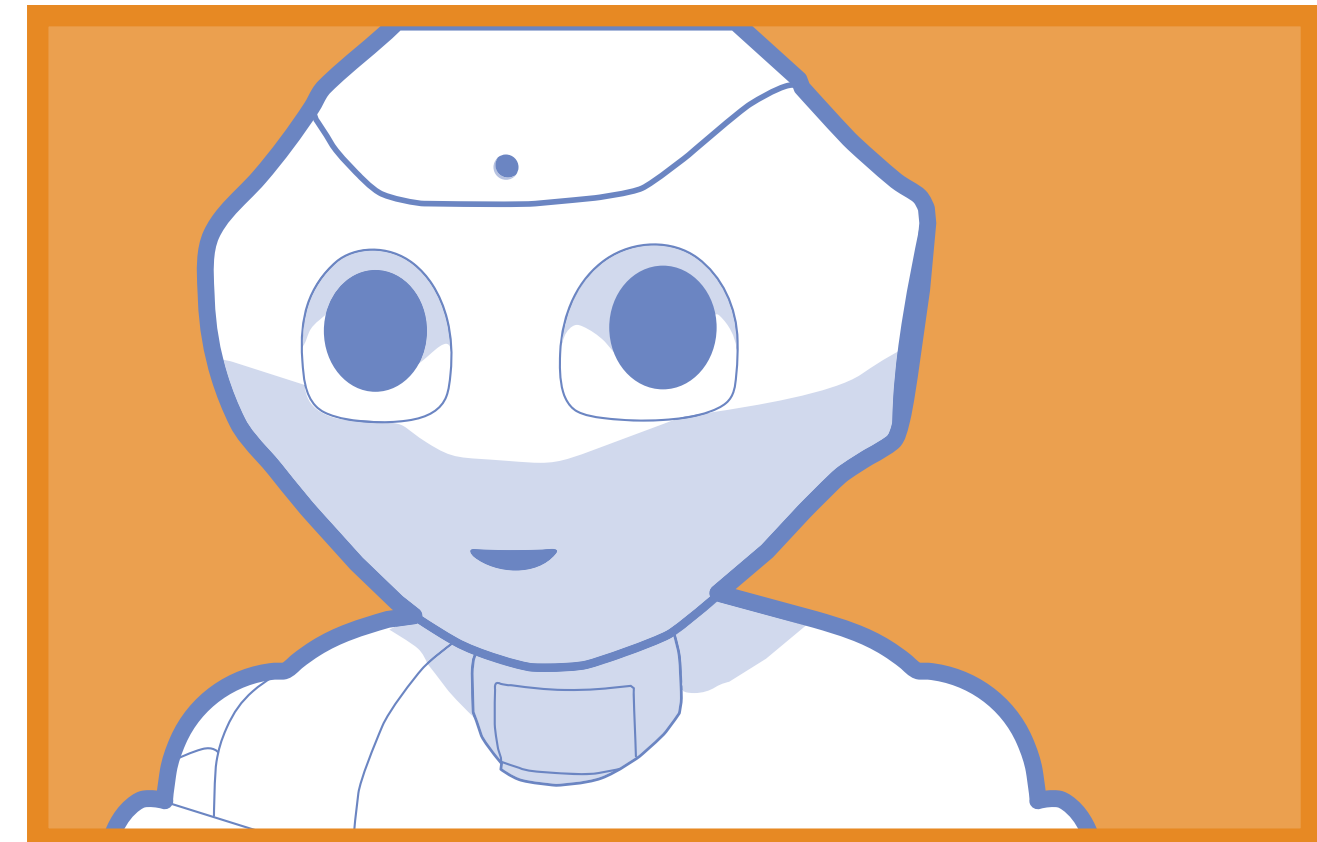
Resultaat interactie **cliënt** met Phi

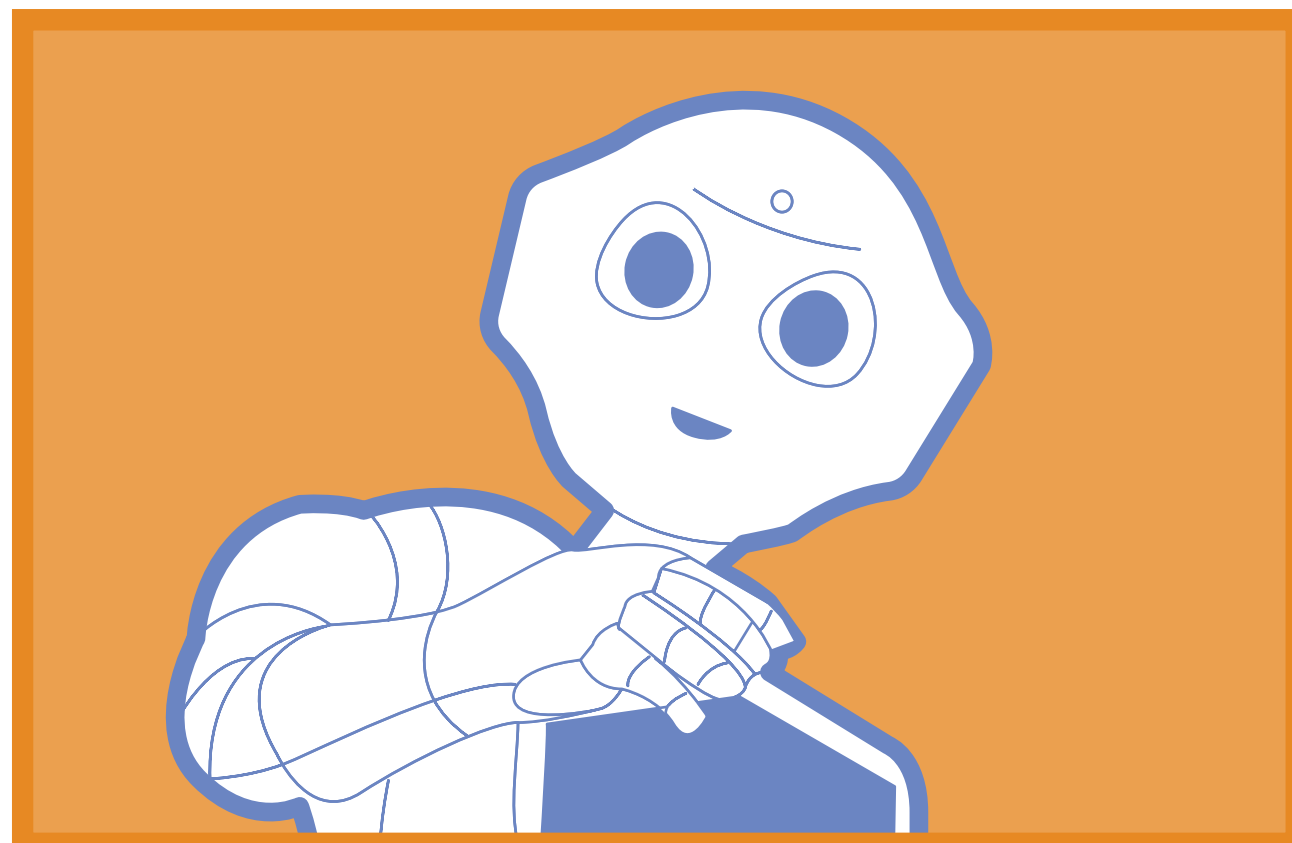
Phi: *Hoi Elly, wist je dat als je beter wilt worden in de Engels taal je veel Engelse teksten kan lezen?*

Elly: *Ja, dat wist ik.*

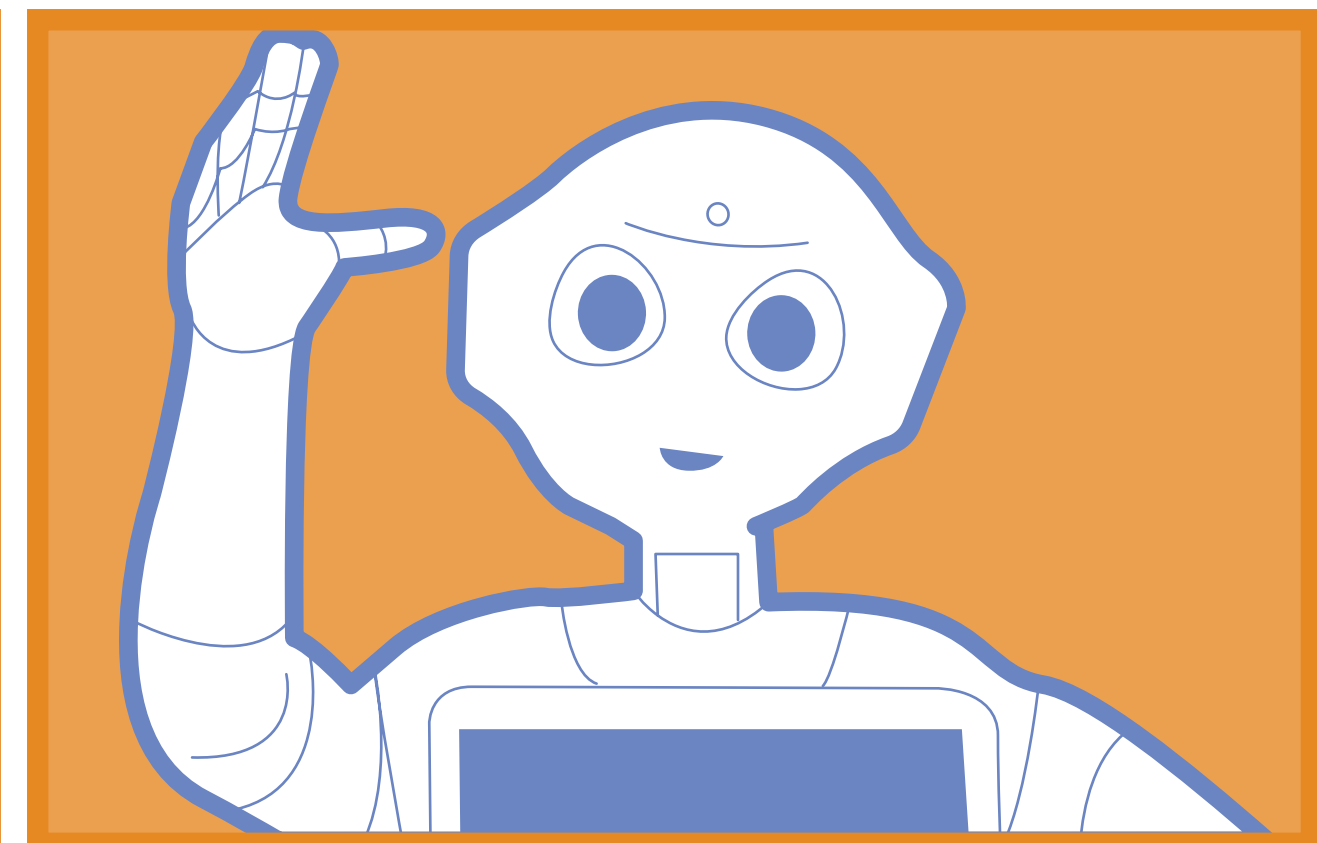
Phi: *Goed hoor. Het lezen van Engels helpt je bij het vinden van nieuwe woorden en laat je de woorden die je al kent makkelijker onthouden. Handig toch?*

Phi: *Elly. Weet jij al of er ook iets leuks gedaan wordt op de groep vanavond?*

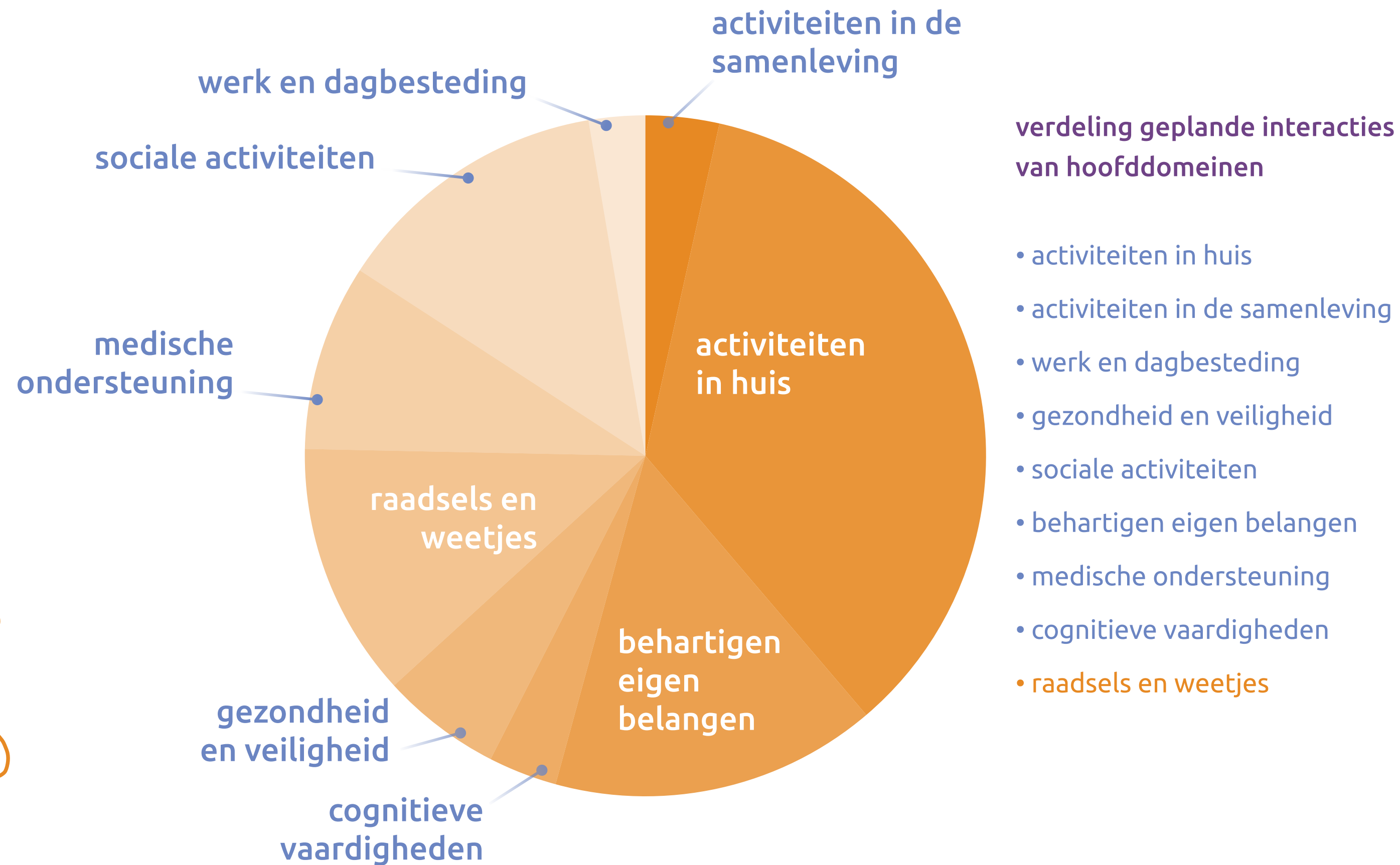
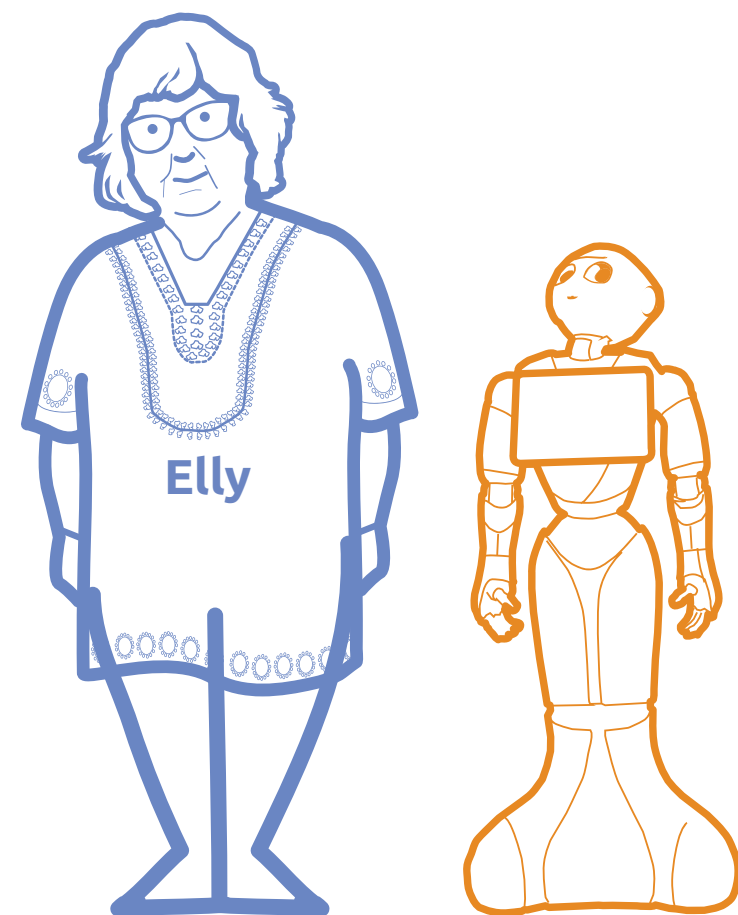
Elly: *Dat weet ik niet.*

Phi: *Je kan altijd de begeleiding vragen of jullie iets leuks gaan doen op de groep vanavond. Je kan ook zelf aan de begeleiding vertellen wat jij leuk vindt om te doen vanavond.*

Ingezette interacties vanuit leefdomeinen

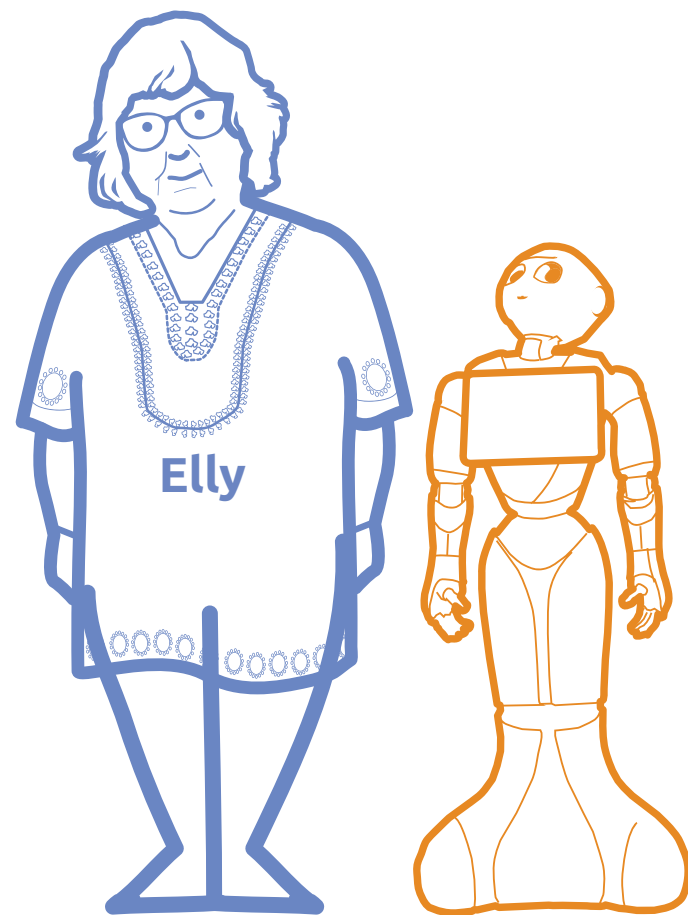

verdeling geplande interacties van subdomeinen van het hoofddomein activiteiten in huis

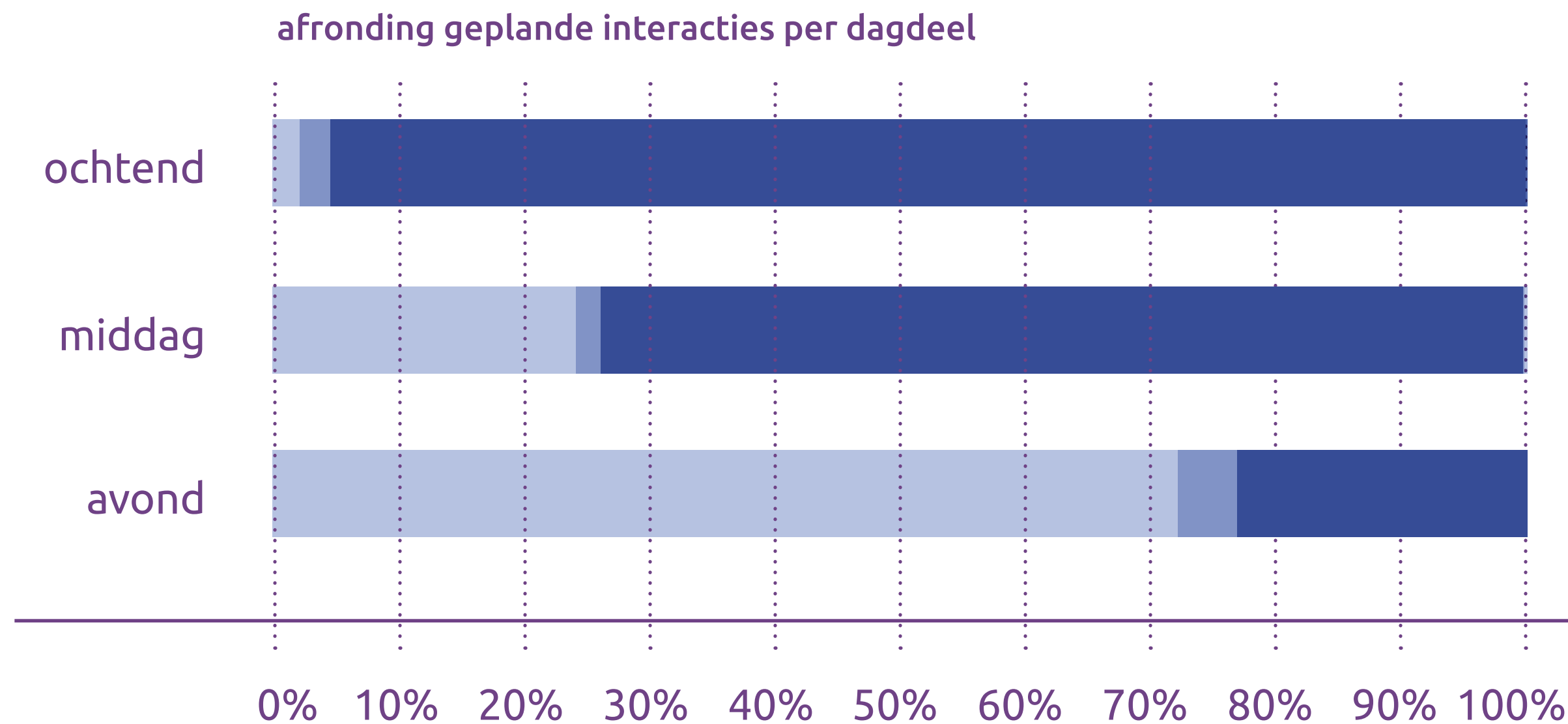

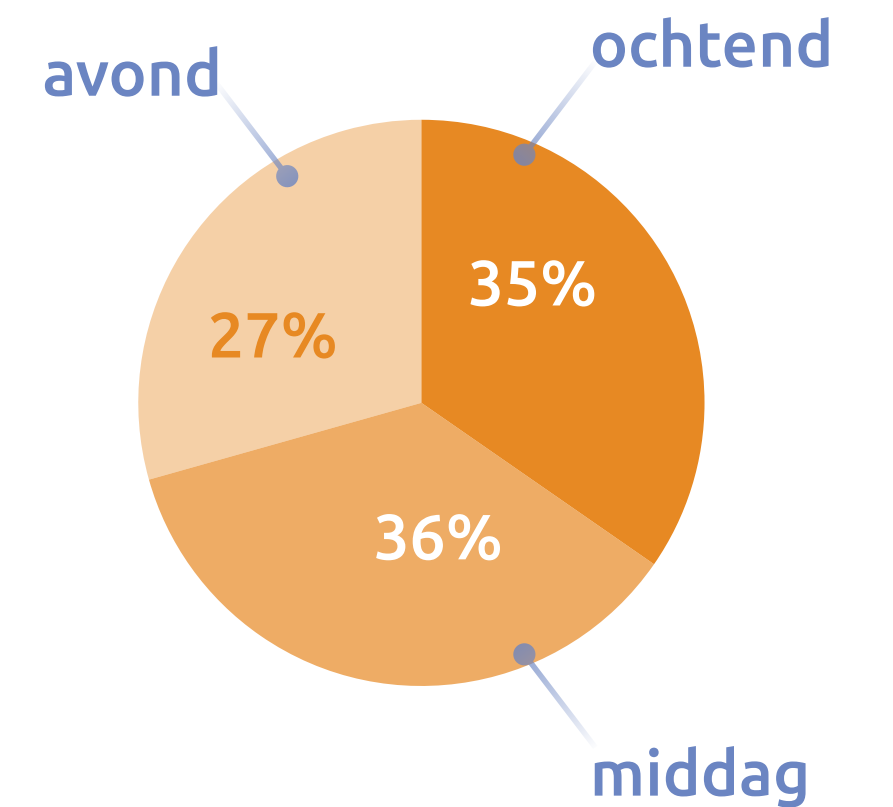
Tijdlijn interactie cliënt met Phi per dag

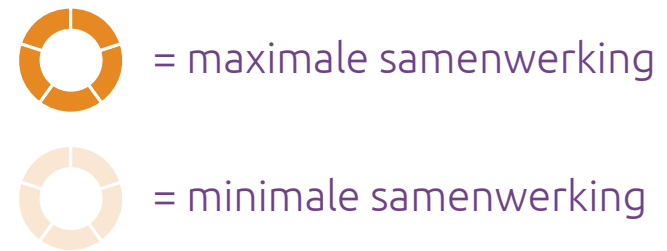
- afgerond
- gemist
- Phi stond uit

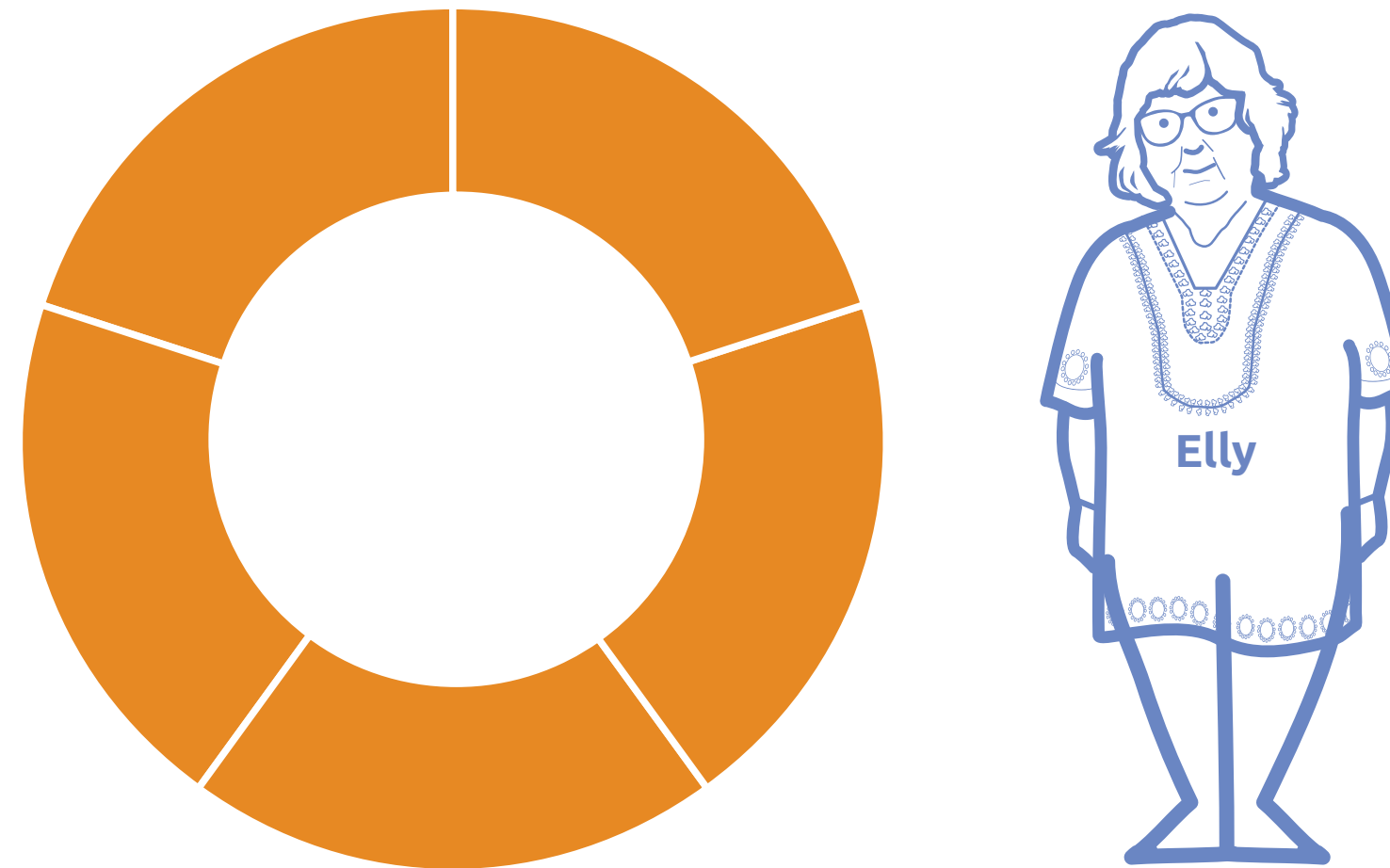
verdeling geplande interacties over dagdelen

Deze afbeelding geeft u een globale inkijk in de interactie die robot Phi had met de cliënt. Zoals de verdeling van geplande interacties over de dag. Ook krijgt u een indruk van de mate waarin de robot aan of uit stond en welk percentage interacties er over de dagdelen heen gepland waren.

Niveau van **zelfstandig om** kunnen gaan met Phi

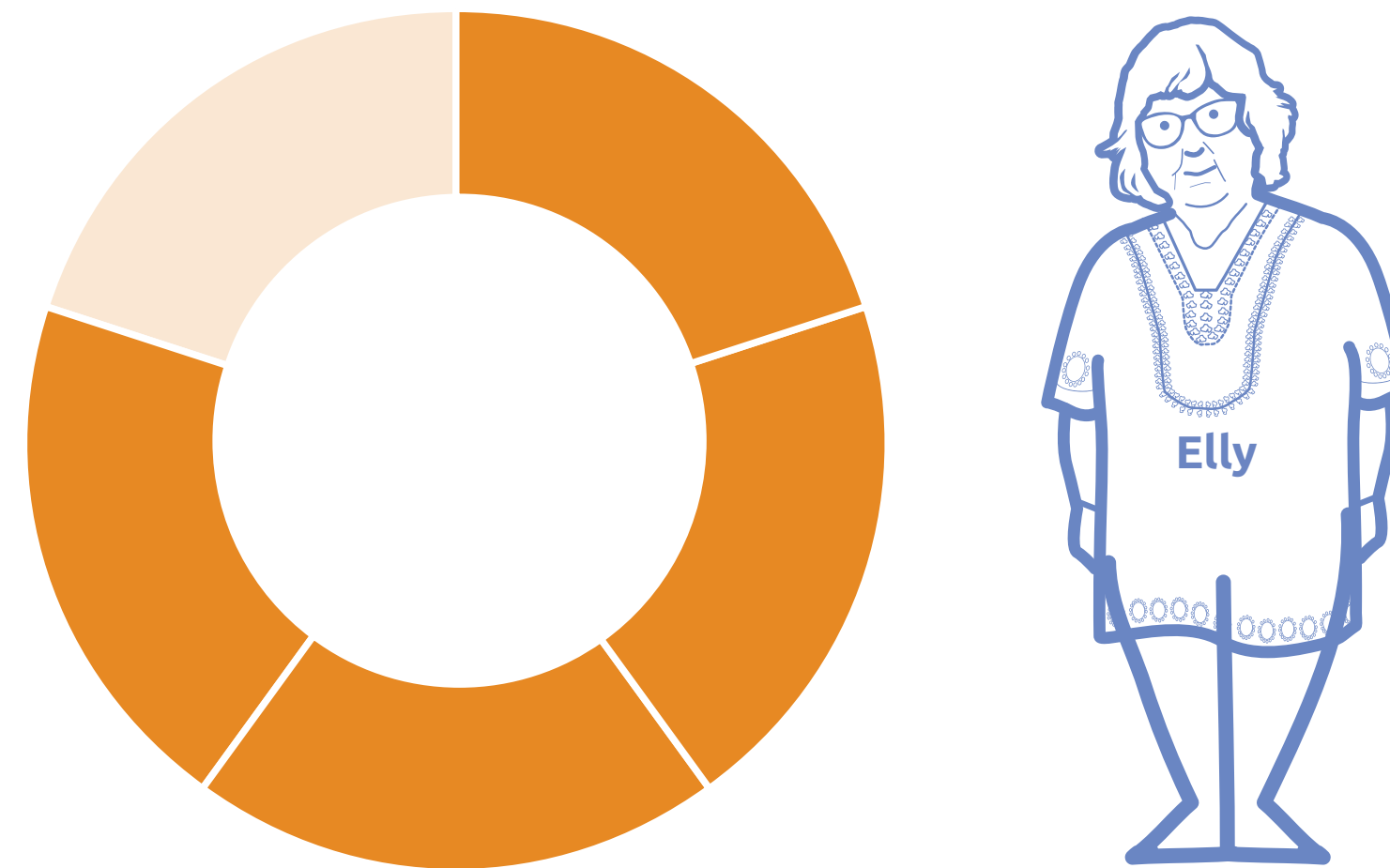
Je samen met Phi kunnen redden vergt ook iets van de cliënt. Je moet een tablet kunnen bedienen, kunnen lezen en schrijven én oogcontact maken zodat Phi je gezicht kan herkennen. Het vergt ook geduld en om kunnen gaan met teleurstellingen omdat Phi nog veel moet leren.

Elly kan prima omgaan met de robot. Phi had weinig technische problemen en als er iets was kon Elly prima de hulp van het robot team inschakelen. Dus ze kan helemaal zelfstandig met de robot overweg. En ze houdt zich goed aan de richtlijnen, bijvoorbeeld drie uur aan laten staan en daarna één uur uit.

- = maximale samenwerking
- = minimale samenwerking

Hoeveel **gesprekstijd** hebben ze **met elkaar** doorgebracht?

De mate van gesprekstijd hangt af van de hoeveelheid interacties, in hoeverre de cliënt uiteindelijk ook aanwezig is om een gesprek met Phi te voeren en hoe Phi functioneerde.

Elly vond in het begin dat Phi te weinig interacties had. Phi mocht wel meer praten. Omdat Phi minstens één uur aan moest staan kon de robot in de ochtend niet aan, terwijl Phi dan wel had kunnen helpen. Verder was Phi veel aan en gebruikte Elly die tijd met Phi ook.

Phi: *Elly, wat is jouw lievelingsdier?*

Elly: *Ik vind paarden de leukste dieren.*

Phi is een echt maatje

**wens voor een langere
logeerperiode**

fijn om tegen te praten

**wel aandacht en geen
prikkel**

**reminders helpen en
vergroten zelfstandigheid**

positieve doorwerking

**educatie is leuk, leerzaam
en zorgt voor tijdbesteding**

Conclusies

Elly ziet Phi echt als een maatje zoals ze voor de coronatijd ook een persoon als maatje had. Phi biedt gezelschap en afleiding en bij Phi kan ze ontspannen. Ze wil vooral dat Phi lekker veel met haar kletst. Het is fijn dat Phi er de hele tijd voor haar is.

Voor Elly heeft Phi zoveel moois gebracht dat ze de logeerperiode van vier weken veel te kort vond. Ze wil graag dat Phi langer bij haar is. De begeleiders merken bij de emoties rondom het afscheid ook echt de meerwaarde van de robot voor Elly.

Het is voor Elly fijn om tegen Phi te praten. Dit komt mede doordat Phi positief en voorspelbaar is en geen eigen emoties heeft. Als Elly haar verhaal doet tegen Phi zorgt dat voor een blij gevoel en ontspanning.

Nu Phi in haar appartement staat is Elly daar vaker te vinden. Normaal zoekt ze voor afleiding de groep op. Echter, daar ervaart ze ook veel prikkels. Nu vindt ze het ook fijn om de aanwezigheid van Phi op te zoeken en ervaart ze daardoor meer rust.

De herinneringen van Phi aan huishoudelijke taken, persoonlijke verzorging en bewegen helpen Elly en ze volgt de aanwijzingen van Phi ook op. Haar appartement is opgeruimder. En de herinneringen van Phi zorgen ervoor dat de begeleiding die niet meer hoeft te geven waardoor haar gevoel van zelfstandigheid wordt vergroot.

Begeleiders merken dat Elly blijer en positiever is door de aanwezigheid van Phi. En dat heeft ook zijn uitwerking in contactmomenten met de begeleiding. Elly blijft minder lang hangen in negatieve emoties, zoekt de begeleiding sneller uit zichzelf op en daardoor lopen begeleidingsgesprekken beter.

De informatie en vragen van Phi over bijvoorbeeld diabetes of Engelse woordjes vindt Elly erg leuk. Ze is leergierig en haar zelfvertrouwen groeit. Zeker als Elly de antwoorden op vragen van Phi wél weet en de begeleiding niet. Door de educatie en interacties van Phi weet Elly ook beter haar vrije tijd in te vullen.

Phi: *Elly, hoe voel je je vandaag?*

Elly: *Ik voel me een beetje ontspannen, en als ik tegen je praat maakt dit mij ook blij.*

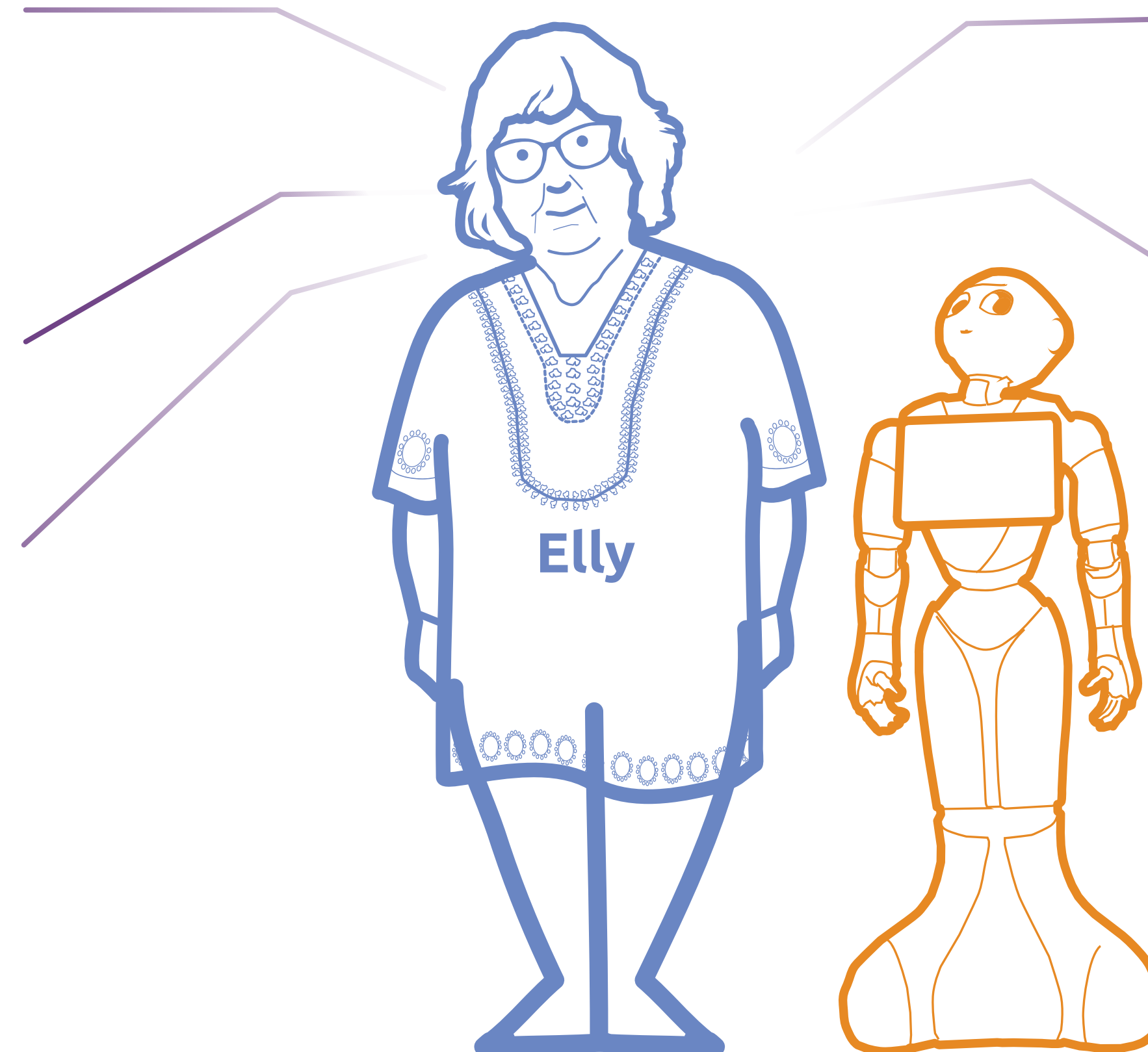

Wensen voor de toekomst

Dat ik echt privégesprekken met Phi kan voeren en anderen die niet kunnen horen, zodat ik een draadloze koptelefoon op kan zetten en geluid van Phi daarop afgespeeld kan worden.

Een kleine Phi, zodat die meegenomen kan worden naar mijn werk.

Het zou fijn zijn als de robot voor kortere momenten (minder dan één uur) ook aan kan.

Dat Phi nog een keer kan komen. Een logeerperiode van vier weken was echt te weinig.

Phi kan communiceren met picto's, afbeeldingen of door te praten dan kunnen nog meer mensen (medebewoners) gebruik maken van Phi.

Heeft u interesse in nadere informatie
over ons sociale robotica programma?
Neemt u dan contact op via [philadelphia.nl/
robotica](https://philadelphia.nl/robotica)

Phi: *Elly, is er nog natte was die opgehangen
moet worden?*

Elly: *Nee, alle natte was heb ik al opgehangen.*